

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Pedagogická fakulta

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Eliška Dvořáková

3. ročník

Obor: Vychovatelství

**VÝZNAM JAZYKOVÝCH KURZŮ ZUZU ENGLISH A HELEN DORON
PRO DĚTI MLADŠÍHO ŠKOLNÍHO VĚKU VE VOLNÉM ČASE**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: PhDr. Jitka Plischke, Ph.D.

Olomouc 2019

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a čerpala jsem výhradně ze zdrojů, které jsou uvedeny v závěru práce.

V Olomouci dne

.....

Poděkování:

Ráda bych poděkovala PhDr. Jitce Plischke, Ph.D., vedoucí mé bakalářské práce, za cenné rady a podněty, odborné vedení, trpělivost a ochotu. Dále bych také chtěla poděkovat své rodině, kolegyním, paní ředitelce za vstřícnost a podporu při studiu.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá zkoumáním významu a přínosu dvou vybraných kurzů Helen Doron a ZuZu English. Teoretická část je věnována vymezením mladšího školního věku, dále se zabývá problematikou volného času u dětí a v neposlední řadě zmiňuje netradiční výukové metody, které se využívají pro výuku angličtiny. Z těchto metod jsou poté vybrány dvě, respektive dva konkrétní kurzy, které jsou dále podrobněji popsány a zkoumány v praktické části práce, která se snaží poskytnout ucelený pohled na problematiku za pomoci rozličných metod – pozorování lekcí, rozhovoru s lektory, dotazníku s rodiči a rozhovoru s učiteli na ZŠ. Práce poskytuje vhled do alternativních metod výuky angličtiny u dětí mladšího školního věku a podrobné informace o kurzech ZuZu English a Helen Doron, u nichž se snaží zjistit přínos pro jejich účastníky.

Klíčová slova

mladší školní věk, výuka anglického jazyka, netradiční výukové metody, volnočasové kroužky, kurz angličtiny, ZuZu English, Helen Doron

Annotation

This bachelor thesis considers the importance and impact of two selected courses: Helen Doron and ZuZu English. Theoretical part takes into account the definition of younger school age, problematics of children free time and finally mentions teaching methods which are used for learning English. From such pool of teaching methods, two specific courses are selected which are then further described and examined in a practical part of the thesis. The practical part is trying to provide a coherent view of problematics using different methods - observing lectures, interviews with lecturers, parental questionnaire and talks with teachers of the primary school. The thesis provides an insight into alternative English learning methods for kids of young school age and detailed info about ZuZu English and Helen Doron courses, which then examines and evaluates benefits for the participants.

Key words

younger school age, English language teaching, non-traditional teaching methods, free time courses, course of English, ZuZu English, Helen Doron

Obsah

Teoretická část	8
Úvod	8
1 Dětství z pohledu vývojové psychologie	10
2 Charakteristika dítěte mladšího školního věku	11
2.1 Základní změny v uvažování dle Vágnerové	11
2.2 Socializace dítěte raného školního věku.....	12
3 Volný čas u dětí	14
3.1 Výchova ve volném čase.....	16
4 Výuka cizího jazyka u dětí ve věku 6–8 let	18
4.1 Výhody a nevýhody výuky anglického jazyka u dětí předškolního věku dle Hennové.....	19
4.2 Výuka anglického jazyka na základní škole dle metodické příručky „Happy house“	20
4.2.1 Popis ukázkové hodiny.....	21
5 Výukové metody.....	23
5.1 Netradiční metody výuky anglického jazyka pro děti	26
5.1.1 Berlitz	27
5.1.2 Wattsenglish	27
5.1.3 Total Physical Response (TPR).....	28
5.1.4 Genki English	28
5.1.5 Super Simple songs	28
5.1.6 Metoda Imitum	29
5.1.7 Helen Doron	29
Praktická část.....	31
6 Metodologie	31
6.1 Metody sběru dat u kvalitativního výzkumu	31
6.1.1 Zúčastněné pozorování.....	31
6.1.2 Hlubkový rozhovor.....	32

6.1.3	Proces kódování	33
6.2	Metody sběru dat u kvantitativního výzkumu	34
6.2.1	Dotazník	34
6.2.2	Strukturované interview	34
6.2.3	Didaktické testy	34
6.3	Vybrané metody pro účely této práce	35
7	Rozbor vybraných kurzů	37
7.1	ZuZu English	37
7.1.1	Program, cíle a pomůcky ZuZu English	37
7.1.2	Principy výuky	38
7.1.3	Druhy kurzů	39
7.1.4	Ukázková lekce	40
7.2	Helen Doron	41
7.2.1	Cíle a pomůcky Helen Doron	41
7.2.2	Principy výuky	41
7.2.3	Druhy kurzů	42
7.2.4	Ukázková lekce Jump with Joey	43
7.3	Shrnutí pozorování obou kurzů	44
8	Rozhovor s lektory kurzů	46
8.1	Otevřené kódování	46
8.2	Axiální kódování	47
8.3	Selektivní kódování	48
8.4	Vyhodnocení a interpretace výsledků	48
8.4.1	Požadavky na lektora	48
8.4.2	Používané materiály v průběhu lekce	50
8.4.3	Komunikace během lekce	50
8.4.4	Požadavky na aktivitu rodičů	51

8.4.5	Výhody tohoto způsobu výuky z pohledu lektora	52
8.4.6	Přínos kurzu a výstupní znalosti dítěte	53
8.5	Shrnutí	54
9	Dotazník s rodiči	55
9.1	Shrnutí	60
10	Rozhovor s učiteli	61
11	Diskuze	63
12	Závěr	65
	Zdroje	67
	Seznam tabulek	70
	Seznam grafů	71

Teoretická část

Úvod

Tématem mé bakalářské práce je Význam jazykových kurzů ZuZu English a Helen Doron pro děti mladšího školního věku. Toto téma mě zajímá zejména proto, že pracuji jako učitelka v mateřské škole. Výuka cizích jazyků nenásilnou a hravou formou již od útlého věku je dle mého názoru v dnešní době aktuálním tématem a mnoho moderních rodičů takovou výuku podporuje a vyžaduje. Svou roli při výběru tématu hrála také jakási nespokojenost s klasickou výukou angličtiny, jež mě naplnila již na základní škole. S jednou z alternativních metod výuky angličtiny jsem se seznámila během studia na střední škole, a když jsem začala pracovat v mateřské škole se zaměřením na angličtinu, byly pro mě tyto znalosti cenným pomocníkem při vstupu do praxe. Vzhledem k tomu, že jsem si pravidelně připravovala program pro děti v angličtině, hledala jsem často různé nápady k daným tématům na internetu. Tam jsem také narazila například na metodu Super Simple songs, která byla jednoduchá a děti na ni kladně reagovaly. Při studiu na vysoké škole jsem také absolvovala povinnou praxi na základní škole v Dolních Loučkách a v rámci působení ve školní družině mi bylo dovoleno nahlédnout do zájmových kroužků. Nejvíce se mi zalíbil kroužek ZuZu English pro děti mladšího školního věku. Později jsem se rozhodla v rámci své bakalářské práce zjistit, jaké další metody výuky pro děti mladšího školního věku existují a jaké jsou mezi nimi rozdíly. Nakonec jsem se rozhodla srovnat dva nejznámější kurzy angličtiny z mého okolí, které jsem mohla osobně navštěvovat, a na základě pozorování, rozhovorů a dotazníku provést důkladné srovnání.

Práce je zaměřená na výuku dětí mladšího školního věku, což je dle mého mínění jedno z nejdůležitějších období, kdy je dítě schopno si efektivně osvojit cizí jazyk. Je to dáno zejména tím, že je již schopno udržet delší pozornost než v předškolním věku, zakotvit si v paměti spoustu nových věcí a vnímat souvislosti mezi nimi. A pokud je dostatečně motivováno pomocí zábavných her, obrázků, písniček, výuka v něm vyvolává zážitek či relaxaci a zároveň ho zbavuje ostychu z cizího jazyka.

Hlavním cílem této práce je zjistit, jaký je význam jazykových kurzů ZuZu English a Helen Doron – zda tyto volnočasové kroužky dokážou přispět ke zlepšení úrovně angličtiny u dětí mladšího školního věku, zbavení se ostychu z cizího jazyka, rozšíření slovní zásoby, zlepšení porozumění rodilému mluvčímu a podobně.

V teoretické části se věnuji nejprve vymezením dětství a mladšího školního věku z pohledu vývojové psychologie. Poté zmiňuji související problematiku socializace a volného času u dětí. Druhá polovina teoretické části je zaměřena na výukové metody, nejprve obecně (tradiční výukové metody) a poté specificky na netradiční výukové metody anglického jazyka. Zmiňuji také výhody a nevýhody výuky anglického jazyka u dětí mladšího školního věku.

Praktická část této práce se zaměřuje na popis, analýzu a srovnání dvou kurzů – ZuZu English a Helen Doron, kde jsem se osobně účastnila výuky angličtiny u dětí mladšího školního věku a mohu tedy popsat průběh těchto kurzů, jejich výhody a nevýhody a případné rozdíly mezi nimi. Během výzkumu jsem uplatnila jak metody kvalitativní (pozorování, rozhovor), tak metody kvantitativní (dotazník). Cílem praktické části je zjištění, zda tyto kurzy, které probíhají ve formě mimoškolních kroužků, dětem pomáhají v běžné výuce anglického jazyka a zda rodiče a učitelé pozorují u dítěte zlepšení či jiné dopady – tedy jaký je význam těchto kurzů.

Tato práce je určena především mladým učitelkám a vychovatelům, kteří se buď sami chtějí profilovat jako lektoři či mají, stejně jako jsem měla já, možnost pracovat v mateřské škole, kde část výuky probíhá v angličtině a oni stojí před nelehkým úkolem – vybrat metodu, která děti zaujme a získat inspiraci pro svoje hodiny. Přínos této práce spatřuji jednak v tom, že se čtenář dozví o alternativních metodách výuky angličtiny a na základě podrobného popisu a srovnání dvou z těchto metod blíže pozná dva vybrané kurzy, kde se může jednak inspirovat, nahlédnout do zákulisí a proniknout do podstaty věci, v čem je vlastně jejich přínos.

1 Dětství z pohledu vývojové psychologie

Vývojová psychologie se snaží porozumět a poznat jednotlivé fáze lidské psychiky a poskytnout informace o typických způsobech chování, uvažování a prožívání. První fází lidského života je období dětství, do kterého zařazujeme prenatální období od oplození vajíčka až po narození dítěte. V tomto období se vytváří všechny hlavní orgány a plod je schopen nejjednodušších forem učení. Další fází je novorozenecké období, které trvá celý jeden měsíc, vyznačuje se adaptací na nové prostředí, dítě je vybaveno základními reflexy a vrozenými způsoby chování, rozeznává hlas své matky. Následuje kojenecké období, které začíná od 2. měsíce a končí 12. měsícem. Vyznačuje se fází receptivity, dítě je otevřené okolnímu světu, učí se a získává nové zkušenosti. Batolecí období trvá od 1 do 3 let a vyznačuje se osamostatněním, dochází k rozvoji řeči, zlepšení motorických dovedností, dítě se učí chodit. Předškolní věk je fází od 3 do 6 let, dítě je přesvědčené, že veškeré poznání má absolutní platnost, typickými znaky jsou egocentrismus¹, fenomenismus² a magičnost (Vágnerová, 1999). Dále pak antropomorfismus, který se vyznačuje přisuzováním lidských vlastností zvířatům i neživým objektům, prezentismus, artificialismus (věci jsou takové, protože je někdo stvořil) a absolutismus (věci nejsou proměnlivé, úvahy jsou vyřešené jednou pro vždy). Pokud dítěti nějaké informace překážejí či komplikují mu jeho chápání, nemá problém s jejich ignorováním (is.muni.cz, online).

Nástupem do školy končí období dětství a začíná období školního věku, které rozdělujeme na raný neboli mladší školní věk (trvá od nástupu do školy – od 6–7 let do 8–9 let), kterému se budu věnovat detailněji v následující kapitole; střední školní věk (od 8–9 let do 11–12 let), který charakterizujeme jako přípravu na dospívání; a starší školní věk (od 11–12 let do 15 let) vyznačující se obdobím pubescence a rozvojem pohlavních orgánů (Vágnerová, 1999).

Vágnerová ve své knize Vývojová psychologie z roku 1999 velmi detailně popisuje veškerá vývojová stádia, kterými si prochází každý z nás. Zaujal mne její přehled různých etap života, kde každé období vymezuje věkem a typickými znaky, a proto jsem se rozhodla z výše zmíněné publikace čerpat pro svoji práci. Další kapitola je zaměřená na mladší školní věk, což je cílová skupina této práce, a proto si zaslouží hlubší pozornost.

¹ „Zaměření myšlení, jednání a prožívání na sebe sama.“ (Kolář, 2012, str. 37)

² „Dítě má zafixovanou nějakou zjevnou podobu světa a tu není schopno ve svých úvahách opustit. Svět je pro něj takový, jak vypadá.“ (Kopecká, 2011, str. 127)

2 Charakteristika dítěte mladšího školního věku

Mladší školní věk je obdobím, kdy se otevírá nová epocha, dítě se loučí s mateřskou školou a přichází do nového prostředí, kolektivu, do školy. Dle psychologického hlediska se nejvíce rozvíjí duševní funkce a dítě je připraveno na školní vzdělávání. Dokáže se již více soustředit na učení, zpracovává nové informace. Protože je vybaveno logickým myšlením, vychází ze zkušeností z kontaktu s různými lidmi a upřednostňuje ten způsob poznávání, kdy je samo přesvědčeno o pravdivosti informací, a proto je důležité využívat názorné pomůcky a příklady.

2.1 Základní změny v uvažování dle Vágnerové

Na následujících řádcích jsou uvedeny hlavní změny v myšlení dětí, které vývojově přechází do období mladšího školního věku.

1. Decentrace – dítě dokáže posuzovat realitu dle více hledisek

Kritéria konkrétních logických operací:

a) klasifikace a třídění – dítě dokáže třídit kostky podle dvou znaků

b) inkluze – chápe vřazení prvku do určité třídy

c) zařazení objektů dle kritérií, pravidel – dělá malému školákovi problémy, decentrace je tedy pro tuto činnost nezbytnou podmínkou

2. Konzervace – dítě chápe trvalost vlastností objektu, přestože se zjevné znaky mění a dovede zdůvodnit, proč to tak je, např. voda zmrzne, stane se z ní led

3. Reverzibilita – pochopení vratnosti, chápe, že když ubereme, situace se změní, když vrátíme, je stejná jako předtím

Dítě si uvědomuje, že každý člověk se různě chová, má více rolí, může mít odlišné potřeby, hledá za všech okolností jednoznačnou příčinu.

Logické operace se rozvíjejí učením, kdy učitel vede dítě k uvažování určitým způsobem.

- rozvíjí se logické uvažování, chápání souvislostí a vtaů
- vytváří se strategie uvažování, schopnost volit určitý způsob řešení

- zaměření se na detaily a vzájemné vztahy mezi nimi
- dokáže potřebné informace opakovat nejdříve nahlas, později potichu pro sebe
- využívá myšlenkových operací při řešení problému

Dítě začíná respektovat základní zákony logiky, není vázané na jedno hledisko, chápe podstatu určité skutečnosti a nenechá se ovlivnit, akceptuje skutečnost jako danost (Vágnerová, 2005).

2.2 Socializace dítěte raného školního věku

Školák získává dvě role, roli žáka, která je předepsána školním řádem, a roli spolužáka tzn. kamaráda.

Zkvalitňuje se komunikace, která vyplývá ze sociální zkušenosti, dítě si uvědomuje, že prostřednictvím slangu se dorozumívá mezi vrstevníky a s učitelem jeho komunikace získává formální podobu i obsah. Osvojuje si pravidla a normy chování ve škole, uvědomuje si, že učitel je autorita a musí dělat to, co se po něm požaduje (Vágnerová, 1999).

Dále v této etapě vývoje dítě lehce přibere, vytvoří si zásoby na období pubescence, jelikož právě v pubertě hodně povyroste a celkově se vyvine.

Prodlužuje se schopnost udržet pozornost na jednu věc na 10 minut, ale je potřeba si uvědomit, že školák je pořád dítě, které bychom neměli příliš zahlcovat novými věcmi, abychom neohrozili nebo nezpomalili jeho vývoj. Školák dokáže vnímat drobné detaily, zlepšuje se jeho jemná motorika, dokáže si více zapamatovat, učí se psát, počítat, vyvíjí se jeho myšlení a uvažování.

V tomto období se hojně vytvářejí přátelská pouta mezi dětmi. Chlapci tráví čas hodně s ostatními chlapci a děvčata zase s děvčaty.

Bohužel se již v této etapě života můžeme setkat s pocitem méněcennosti, kdy dětský školní kolektiv má své normy a pravidla, a to může vést k tomu, že se některé děti chovají nepěkně ke spolužákům, které dané normy nějakým způsobem nesplňují. Nemusí to ovšem znamenat, že tento nepříjemný pocit bude přetrvávat do budoucí etapy vývoje, může být pouze nějakým impulzem napravit své nedostatky a vyhnout se opakování tísnivé situace. Rozhodně je v této situaci žádoucí, aby se učitel ve spolupráci s rodiči snažil dítěti pomoci.

Další důležitou kapitolou mladšího školního věku jsou zájmy dítěte. Dítě nemá žádné starosti, je zvědavé, žije ve svém světě plném her a fantazie, zajímavostí a zážitků, zapamatuje si spoustu nových věcí.

Proto je důležité rozvíjet a podporovat jeho zájmy, navštěvovat různé zájmové kroužky, do kterých spadá i angličtina. (Matějček, 1998)

Obdobím mladšího školního věku se zabývá celá řada autorů, kteří jej popisují, vysvětlují, charakterizují jednotlivé změny. Mezi novější autory patří Piaget, jež informuje čtenáře o tom, že se na začátku školního věku objevuje logické myšlení a uvádí typický příklad s přesypáváním stejného množství korálek do skleniček různých tvarů.

Matějček dále zdůrazňuje, jak je důležité dítě podporovat, rozvíjet jeho zájmy a líbí se mi, že výuku cizího jazyka nechápe jako povinnost, ale naopak souhlasí s tím, aby dítě navštěvovalo cizojazyčný zájmový kroužek ve volném čase.

Vágnerová mě zaujala jejím vystižením různých změn v uvažování dětské psychiky, ale i tělesných změn souvisejících s růstem, zlepšením hrubé a jemné motoriky apod.

3 Volný čas u dětí

Pojem volný čas u dětí rozumíme získaný čas, jež zbývá po splnění všech povinností a slouží k svobodnému vyžití vznikající většinou v rodinném prostředí, mimo vyučování, venku na hřištích nebo organizovaně v nějakých institucích (Bláha, 1984).

Mezi znaky volného času vymezujeme činnosti které si sami svobodně volíme, tyto aktivity jsou pro nás příjemné, přinášejí nám potěšení, radost a dávají nám příležitost k odpočinku, rekreaci, obnově sil k osobnostnímu rozvoji (Bendl, 2015).

Podle Bláhy rozdělujeme čas na dvě oblasti – oblast nutnosti, do které spadají čtyři hlavní skupiny činností, a oblast rekreace, do níž patří šest skupin činností – viz dále.

Oblast nutnosti

1. Činnosti, které souvisí s výukou, ale nejsou její součástí, jako je cesta do školy a zpět
2. Základní, biologické činnosti, nezbytné pro existenci:
 - a) odpočinek (chápan jako nezbytná regenerace)
 - b) jídlo
 - c) spánek
 - d) osobní hygiena a zdravotní péče
 - e) pobyt na lůžku v případě nemoci
3. Činnosti tvořící předpoklad společenské existence:
 - a) sebeobsluha
 - b) péče o svůj zevnějšek
 - c) péče o osobní věci
 - d) péče o prostředí, které nás obklopuje
4. Činnosti vyplývající ze společenské a morální nutnosti, související se společenskou existencí dítěte jako člena rodiny i širší společnosti:
 - a) práce v domácnosti
 - b) zařizování, obstarávání různých věcí a služeb

- c) starání se o sourozence a jiné členy rodiny
- d) činnosti spojené s rodinnými či společenskými závazky (návštěvy, účast na rodinných událostech)
- e) účast na veřejném politickém životě
- f) obecně prospěšné práce (sběr, brigády...) a účast na hospodářském dění společnosti
- g) další vzdělávání mimo povinné (návštěva hudební školy, kroužky, jazykové školy)
- h) časové ztráty

Oblast rekreace

Odpočinek zařazujeme i do oblasti nutnosti v případě, že se jedná o nezbytnou regeneraci duševních a tělesných sil dítěte, kdežto rekreace je chápána jako zotavení nad základní míru regenerace sil.

1. Duševní a tělesná rekreace

- a) spontánní, sportovní, příležitostná činnost (procházka, výlet...)
- b) rekreační, kulturně estetická (poslech oblíbené hudby, četba knihy)
- c) denní spánek a odpočinek
- d) pozorování někoho, nic nedělání, povídání si,

2. Zábava, rozptýlení

- a) hry a zábava na hřišti nebo doma
- b) zábavní rekreace (cirkus, zábavní park)
- c) hra se zvířaty
- d) přihlížení sportovním utkáním
- e) společenská zábava (tanec, kino...)
- f) drobné sběratelské zájmy

3. Činnosti, konané dobrovolně z vlastního rozhodnutí žáků, rodičů

- a) sebevzdělávací činnosti (návštěva kurzu, přednášky, dobrovolné vzdělávání)
- b) činnosti, které plynou z dlouhotrvajícího zájmu (sport)

- c) pomoc rodičům a jiným dospělým (péče o rodinu, zvířata, domácnost...)
- d) dobrovolná společenská činnost (návštěva přátel, brigády) (Bláha, 1984)

Oblast nutnosti tedy zahrnuje jak činnosti nezbytné pro biologickou existenci, tak pro existenci společenskou. Dalo by se říci, že se jedná víceméně o činnosti nutné. Oblast rekreace naproti tomu zahrnuje činnosti, které jsou nad rámec základní regenerace sil a mnohdy jde o činnosti dobrovolné, například návštěva mimoškolních kroužků a kurzů.

3.1 Výchova ve volném čase

Výchova ve volném čase působí nenásilnou formou, plní funkci vzdělávací, jež dává účastníkům prostor pro uspokojování a kultivaci potřeb. Jedinci si osvojují vědomosti a dovednosti žádoucí pro život mezi lidmi. Veškeré aktivity výchovy ve volném čase plní i funkci zdravotní, která podporuje zdravý, tělesný, duševní i sociální vývoj. Sociální funkce zajišťuje dohled nad dětmi z hlediska bezpečnosti v době, kdy děti netráví čas s rodiči. Preventivní funkce vede k předcházení negativních jevů, jako je vandalismus, lhaní, krádeže, záškoláctví apod.

Obecným cílem výchovy ve volném čase je naučit vychovávané oceňovat a hospodařit s volným časem rozumně. Dílčími cíly rozumíme naučit jedince efektivně odpočívat, volit účinné formy rekreace, objevovat a rozvíjet specifické schopnosti a zájmy, naučit jedince vybírat vhodné materiální prostředky a vést k celoživotnímu vzdělávání.

Mezi školská výchovná zařízení pro zájmové vzdělávání patří školní družiny, jež umožňují dětem přípravu na vyučování formou různých didaktických her, opakování, zájmových činností, vyrábění. Školní kluby poskytují rekreační, zájmové činnosti a otevřenou nabídku spontánních činností. Dále Střediska volného času, kam patří Dětské domovy, volné kluby či různé tábory, se podílejí na organizování soutěží, vzdělávání pedagogů formou seminářů, přednášek, dílen apod.

Mezi ústavní a ochrannou výchovu řadíme Diagnostický ústav, Dětské domovy, Výchovné ústavy. Organizace nabízející efektivní trávení volného času jsou například: Organizace Junák, Pionýr, Spolky zájmového charakteru, dobrovolnické hnutí apod. (Bendl, 2015).

Tato kapitola se věnovala problematice volného času – co to je a jak je důležité ho trávit efektivně, abychom předcházeli negativním jevům. V dnešní době žijí děti v jiných

podmínkách než v minulosti, mají volný přístup k informacím, volný čas tráví u počítače nebo venku se svými vrstevníky. Je důležité jim být vzorem a vést je k efektivnímu trávení volného času, ať už pomocí zájmových kroužků, pobytu ve školní družině nebo hraním stolních her v pohodlí domova.

Zaujala mě novodobá učebnice, která byla vytvořena přímo pro obor Vychovatelství, ve které jsou poznatky ze sociální, obecné pedagogiky, pedagogiky volného času, multikulturní výchovy a mnoho dalších. Bláha velmi pěkně rozděluje oblasti volného času, a proto jsem si ho dovolila uvést.

4 Výuka cizího jazyka u dětí ve věku 6–8 let

Výuka cizího jazyka v předškolním vzdělání souvisí se vzděláním žáků první třídy, je propojena s RVP a rozvíjí kompetence. Hennová uvádí klasifikaci kompetencí, pro které jsou typické následující činnosti:

Z kompetencí k učení:

- nácvik slovní zásoby
- dovednosti z oblasti jemné a hrubé motoriky
- opakování učiva
- využití vizuálních, přirozených pomůcek k procvičení a nácviku učiva

Z kompetencí komunikativních:

- dramatizace
- rozvoj výslovnosti, intonace hlasu
- nápodoba mluveného slova

Z kompetencí k řešení problémů:

- činnosti s pracovními listy
- vyjádření fráze, slova pohybem
- třídění pojmů do skupin
- rozlišování rozdílů

Z kompetencí sociálních a personálních:

- využívání rutinních postupů k posílení sebejistoty
- komunikační interakce
- vyjadřování vlastních pocitů

- využívání maňásků, loutek či jiných postav z příběhu
- odměňování a hodnocení výkonu
- připomínání narozenin dětí, rodinných slavností

Z kompetencí činnostních a občanských

- práce s různými materiály
- využívání signálů, gest, mimiky
- seznámení se svátky a oslavami v anglicky mluvících zemích
- využití rutinních činností pouze v angličtině (Hennová, 2010)

Hennová je ředitelkou v jazykové škole Irislingua a její metodika je plná rad, praktických ukázek, nápadů a her. Po přečtení této knihy jsem usoudila, že výuka angličtiny v mateřských školách je založená na hrách tak, jako angličtina v první třídě. Kompetence, které jsem z knihy vyzdvihla, jsou totožné s výukou dětí v mladším školním věku. Autorka vychází ze svých zkušeností, dle mého názoru její metodika slouží jako inspirace pro pedagogy, kteří s angličtinou s dětmi začínají.

Následující dvě kapitoly budou zaměřeny již konkrétně na výuku anglického jazyka, kterému se tato práce dále věnuje. Jsou zde prezentovány výhody a nevýhody výuky angličtiny dle Hennové a v druhé kapitole je zmíněna výuka anglického jazyka dle metodické příručky „Happy house“.

4.1 Výhody a nevýhody výuky anglického jazyka u dětí předškolního věku dle Hennové

Hennová ve své knize „Angličtina pro předškoláky“ uvádí pedagogické zásady, které je možné posléze aplikovat i pro výuku dětí v první třídě. Upozorňuje, že děti jsou rychle unavené a ztrácí pozornost, a proto je důležité střídat klidové aktivity s pohybovými. Rovněž je vhodné střídání prostředí (práce na koberci, u stolečků a v prostoru), ale neměli bychom děti přetěžovat. Pedagog by měl zohledňovat atmosféru a momentální situaci a podle nich

volit druh a délku aktivit. Hlavní roli hraje opakování toho, co se žáci naučili, aby jim učivo utkvělo v paměti. Mezi používané způsoby patří poslech, nápodoba a pozorování.

Henková radí nedbat striktně na gramatická pravidla, špatný tvar slova po dítěti zopakovat ve správném tvaru, dále dítě povzbuzovat, motivovat. Nezlobit se, když použijí rodný jazyk, ale nenásilně reagovat v angličtině. Při výuce často používat neverbální projevy (např. prst přes ústa – ztiš se a poslouvej), které děti umí používat. Děti mají velmi dobrou schopnost napodobovat to, co slyší, proto dbáme na správnou výslovnost, aby byla co nejvíce totožná s roditelým mluvčím. Henková doporučuje využívat nahrávky písniček, básniček, pohádek. Děti si nejlépe větu, frázi zapamatují pomocí nějakého gesta a mimiky. Učitel by se měl vcítit do dětského světa, vytvořit takovou atmosféru, která bude působit příjemně, zábavně. Typickými pomůckami jsou obrázky, názorné předměty, hry, písničky, básničky, říkadla, použití dramatizace s čímž souvisí loutky, maňásci, intonace hlasu. Důležitou úlohou vyučujícího je zapojení všech, i těch, kteří se stydí. Pro snažší zapamatování je vhodné dětem volit známá témata a využívat jejich dosavadních zkušeností ze života v rodině (Henková, 2010).

4.2 Výuka anglického jazyka na základní škole dle metodické příručky „Happy house“

Metodická příručka Happy house je určena pro učitele anglického jazyka a zaměřuje se na žáky mladšího školního věku, kteří se předtím vůbec neučili cizí jazyk nebo jen velmi málo. Děti mají při výuce anglického jazyka k dispozici učebnici “Class book“ a pracovní sešit s CD, tzv. “Activity book“. Pro učitele slouží metodická příručka “Teacher’s book“ dále CD s nahrávkami, karty s obrázky, plakáty, testy k jednotlivým lekcím, maňásci, karty k příběhům a masky.

Metodická příručka obsahuje přehled učiva ve třech různých částech:

- 1) Cílové učivo – kde je obsaženo to, co si děti mají osvojit a reprodukovat, patří sem slovní zásoba
- 2) Doplnkové učivo – obsaženo v příbězích, písničkách, říkankách, které si děti zapamatují do hloubky
- 3) Jazyk komunikace ve třídě – různé pokyny, kterým by měl žák rozumět

Dále příručka obsahuje přípravy na každou vyučovací hodinu, návod, do jaké míry používat češtinu a angličtinu. V každé lekci jsou shrnuty kompetence, výstupy, jazykové učivo, potřebné materiály, nápady, náměty na cvičení, hry.

Průběh hodiny je popisován následujícím způsobem:

Úvodní část

Na začátku hodiny učitel s žáky opakuje pomocí karet s obrázky to, co se naučili minulou hodinu a také stručně shrne, co je čeká nového.

Prezentace

V této části učitel prezentuje novou slovní zásobu nebo strukturu pomocí různých pomůcek, jako jsou CD s písněmi či s příběhem, obrázky v učebnici nebo reálné předměty.

Využití

Učitel s dětmi například hraje příběh z učebnice či s nimi zpívá píseň k tématu.

Procvičování

Probíhá většinou pomocí hry či soutěží, učitel testuje, jestli děti látku pochopily a zapamatovaly si potřebné fráze nebo slovíčka.

Individuální procvičování

Závěrečná část každé hodiny je relaxační a slouží právě i pro žáky, kteří si do té doby úplně neosvojili látku. Jedná se většinou o samostatnou práci jako např. vybarvování, hlavolam, pracovní list.

4.2.1 Popis ukázkové hodiny

V úvodu učitel opakuje s dětmi čísla od 1 do 10 tak, že dětem ukáže určitý počet prstů a zeptá se, kolik jich ukazuje. Poté dětem vysvětluje nové učivo, seznamuje je s pojmem one more, předvádí 3 knihy nebo různé jiné předměty jako tužky, křídly, sešity apod. Společně s dětmi počítá one, two and one more is three, to několikrát zopakuje a dává dětem prostor, aby to zkoušely samy. Po dostatečném procvičení řekne: „Open your books at the page seventeen.“ a na tabuli napíše číslo strany. V učebnici je obrázek, na kterém si děti znovu procvičují slovní spojení one more, zda ho pochopily. Následuje poslech nahrávky z CD, kde zazní: „One and one more is... / three and one more is...“ děti nahlas počítají a ukazují na správný obrázek, pak učitel vyvolává jednotlivce a dává jim příklady. Na tabuli nakreslí strom s jedním jablkem, na které ukáže a pod strom nakreslí číslo jedna, vyzve jedno dítě, aby přidalo druhé jablko a spočítalo jablka s využitím one more. Vybídne děti k samostatné práci

v pracovním sešitě, kde přikreslují obrázky a píšou odpovídající čísla. Nakonec děti pracují ve dvojicích, jeden říká příklad a druhý odpovídá, pak se vymění. Na závěr učitel zadá domácí úkol (Roberts, 2013).

Tuto metodickou příručku mi doporučila paní učitelka Mgr. Marcela Dvořáková, která ji používá při výuce dětí v první třídě na základní škole. Happy House je velmi přehledná a propracovaná učebnice se zajímavými tématy pro samotné žáky na jedné straně a s přehlednou metodikou pro učitele na straně druhé. Tuto kapitolu jsem do své práce zakomponovala z důvodu, abychom si mohli představit, jak probíhá výuka angličtiny v běžné třídě oproti zkoumaným kurzům Helen Doron a ZuZu English, které probíhají ve volném čase dětí.

5 Výukové metody

Metoda je způsob, jak dosáhnout praktického nebo teoretického cíle, vychází z řeckého slova *methodos* a je chápána jako cesta směrem k nějakému cíli. Rozlišujeme vědecké a praktické metody. Vědecká metoda se zaměřuje na přísnou systematickosti, cílevědomou záměrnost s charakterem badatelským nebo výkladovým. Praktická metoda směřuje k realizaci záměru pomocí konkrétních operací, úkonů a obrátů.

Vališová chápe metodu jako „*specifický způsob uspořádání činností učitele (lektora) a žáků (studentů), rozvíjející vzdělanostní profil žáka a působící v souladu se vzdělávacími a výchovnými cíli*“ (Vališová, 2007, s. 189).

Maňák chápe metodu výuky jako „*koordinovaný, úzce propojený systém vyučovací činnosti učitele a učebních aktivit žáků orientovaný na dosažení výchovně-vzdělávacích cílů*“ (Maňák, 1997, s.5). Výukové metody dělíme na tradiční a alternativní. Pojem „tradiční metody výuky“ neznamená, že jde o metody zastaralé, ale naopak vyjadřuje, že jsou ustálené, pevně zakotvené ve výchovně- vzdělávací práci škol (Maňák, 1997).

1. Metody z hlediska pramene poznání a typu poznatků

I. Metody slovní

- monologické (výklad, vysvětlování, přednáška)
- dialogické (rozhovor, diskuze, dialog)
- metody písemných prací (písemná kompozice)
- metody práce s učebnicí či knihou

II. Metody názorně-demonstrační

- pozorování předmětů a jevů
- předvádění (činností, pokusů, modelů, předmětů)
- demonstrace statických obrazů
- projekce statická a dynamická

III. Metody praktické

- nácvik pohybových a pracovních dovedností
- žákovské laborování
- pracovní činnosti (v dílnách, pozemcích)
- grafické a výtvarné činnosti

2. Metody z hlediska aktivity a samostatnosti žáků

I. Metody sdělovací

II. Metody samostatné práce žáků

III. Metody badatelské, problémové, výzkumné

3. Charakteristika metod z hlediska myšlenkových operací

I. Postup srovnávací

II. Postup induktivní

III. Postup deduktivní

IV. Postup analyticko- syntetický

4. Varianty metod z hlediska fází výchovně-vzdělávacího procesu

I. Motivační

II. Expoziční

III. Fixační

IV. Diagnostické

V. Aplikační

5. Varianty metod z hlediska výukových forem a prostředků

I. Kombinace metod s organizačními formami výuky

II. Kombinace metod s vyučovacími pomůckami (Maňák, 1997)

Aktivizující metody

Jsou to postupy, které pomáhají překonat stereotypy, přináší nový pohled na pozici žáka v edukačním procesu, alternativní řešení, inovační, aktivizující postupy, které využívají alternativní školy. Aktivizující metody jsou postupy, vedoucí výuku tak, aby se výchovně-vzdělávacích cílů dosahovalo samostatnou prací žáků. Dále vedou k rozvoji osobnosti žáka a podílí se na utváření příznivého školního klimatu.

Mezi aktivizující metody patří:

- I. Diskuzní – jedná se o formu komunikace učitele a žáků, při níž si účastníci vyměňují své názory, argumentují a společně přicházejí k řešení (rozprava, beseda, výměna názorů)
- II. Heuristické, řešení problémů – rozvíjí u žáků samostatné, tvořivé myšlení, při kterém musí žáci zvládnout spoustu úkonů, pracovních návyků (shromažďování, třídění dat, údajů a informací, řešení problémů je chápáno jako objevování a chápání světa)
- III. Situační- vztahují se na reálné případy ze života, vyžadují angažované úsilí a rozhodování, jedná se o problémovou situaci, jejíž řešení není jednoznačné (příkladem je vhodné umístění dopravních značek v obci)
- IV. Inscenační - podstatou je sociální učení, účastníci jsou aktéry v edukačním procesu, jde o simulace určité události, kde se setkáváme s kombinací hraní rolí a řešení problémů (hraní rolí, dramatická výchova, interakční hry)
- V. Didaktická hry – jedná se o aktivitu, která přizpůsobuje svobodnou volbu, spontánnost a uvolnění pedagogickým cílům, (např. hry s hračkami, hraní rolí, divadelní představení)

6. Vybrané komplexní výukové metody

Jedná se o složité metodické útvary, které poskytují větší rozšíření výukových metod o prvky organizačních forem, didaktických prostředků nebo životních situací.

- Frontální výuka – učitel má dominantní postavení, řídí, usměrňuje veškeré aktivity žáků, hlavním cílem je maximální rozsah osvojení poznatků, výuka probíhá formou řízeného rozhovoru (příkladem je vyučovací hodina)

- Skupinová a kooperativní výuka – jedná se o rozdělení žáků do skupin, ve které spolupracují, řeší úlohy, vzájemně si pomáhají, sdílí názory a jsou odpovědní za výsledky společné práce
- Partnerská výuka – spolupráce žáku ve dvojicích, vzájemná spolupráce nejčastěji sousedů v lavici, kteří si vyměňují názory, srovnávají postoje, konverzují v cizím jazyce apod.
- Individuální a individualizovaná výuka, samostatná práce žáků – základním východiskem výchovně- vzdělávací práce je aktivita žáka, může se jednat o domácí práce, individuální práce s knihou, řešení problémů, laborování apod.
- Kritické myšlení – nástroj, který pomáhá žákům přejít od povrchního k hloubkovému učení k porozumění učivu a vlastním závěrům
- Brainstorming – hlavním smyslem je produkce velkého množství návrhů, nápadů a potom posoudit jejich užitečnost (např. Metoda Phillips66, brainwriting)
- Projektová výuka – jedná se o komplexnější, problémové úlohy, výukové záměry a plány, spojené s životní realitou, které mají širší praktický dosah, jinými slovy výuka překračuje hranice např. do přírody, výrobního procesu...
- Výuka dramatem- jedná se o improvizovanou formu dramatu, ve kterém účastníci hrají a představují si lidskou zkušenost např. dramatizace pohádky (Maňák, 2003).

Existuje celá řada autorů, kteří se zabývají klasifikací a charakteristikou výukových metod. Osobně jsem zvolila klasifikaci dle jednoho z nejcitovanějších autorů na této půdě – Josefa Maňáka.

Skupinová výuka, kterou Maňák uvádí, je typická i pro jazykové kurzy Helen Doron a ZuZu English, kterými se zabývá tato práce v praktické části, jež využívají některé jmenované metody výuky, jakou jsou názorně-demonstrační, motivační, didaktické hry, metody samostatné práce žáků a další.

5.1 Netradiční metody výuky anglického jazyka pro děti

Existuje řada metod a netradičních praktik ve výuce angličtiny, které se vymykají tradičnímu způsobu výuky. Jejich společným jmenovatelem je snaha o efektivní výuku tohoto jazyka u dětí. Velmi často se při nich využívá nenásilných forem, jako je hraní her, simulace scén

z běžného života, zpěv, pohybové aktivity a podobně. Během své práce na tomto textu se mi podařilo objevit několik příkladů takových netradičních metod a technik, kterým se budu věnovat v následujících sedmi podkapitolách.

V praktické části se poté budu věnovat dvěma konkrétním kurzům, které využívají některé ze zmíněných metod.

5.1.1 Berlitz

Byla vyvinuta Maxmilianem Berlitzem. Hlavním principem metody je, učit se angličtinu zábavnou formou pomocí her a videí. Lekce jsou založené na poznávání světa kolem sebe prostřednictvím názorných příkladů a reálných situací pro rozvoj myšlenkových pochodů a systému ukládání paměti. Slovní zásobu si děti osvojují pomocí pantomimy, obrázků, reálných předmětů. Cílem metody je naučit se gramatiku při aktivním mluvení. Celá lekce probíhá s rodilým mluvčím v angličtině a klade důraz na individuální přístup (Berlitz, online).

5.1.2 Wattsenglish

Metoda Wattsenglish byla vyvinuta britským lektorem Stephanem Wattsem a je zaměřená na předškolní a mladší školní věk. Při lekci lektor využívá přirozeného chování dětí, a proto umožňuje osvojení anglického jazyka i u těch, kteří by měli později s klasickou výukou problémy. Kroužky probíhají 1× týdně pro děti mladšího školního věku s lektorem, který je rodilý mluvčí nebo to může být i proškolený pedagog zájímající se o tuto metodu. Lekce se účastní maximálně 5–8 dětí, protože je založena na individuální péči o každého účastníka. Hlavními principy této metody jsou:

- využití přirozené schopnosti porozumět (děti se učí angličtinu přirozenou cestou pomocí obrázků, gest, loutek atd.)
- využití her a pohybu (důraz na prožitek, učení pomocí her, činností probouzejících v dítěti zážitek, zvědavost a objevování; hry jsou koncipovány tak, aby každé dítě vyniklo, vedou děti ke komunikaci a odreagování, jsou zábavné)
- využití a rozvoj představivosti (pomocí scének, příběhů, písní)
- aktivace všech smyslů (aplikace konstruktivních, manipulačních, grafických činností, součástí výuky jsou smyslové, psychomotorické a hudebně pohybové hry)

- střídání činností (lekce je velmi živá, aby děti bavila a udržely pozornost, časté střídání činností – netrvaly déle než 10 minut)
- upevňování (pomocí říkanek a písniček, které se opakují, si děti ukládají do paměti, co se naučily)
- individuální přístup (lektoři přistupují ke každému dítěti individuálně a chválí je i za snahu) (Jazyk.cz, online).

5.1.3 Total Physical Response (TPR)

Zakladatelem TPR je anglický psycholog James Asher. Metoda se především využívá při výuce dětí, občas se s touto metodou můžeme setkat i u dospělých. Jedná se o spojení cizího, anglického výrazu, s určitou pohybovou reakcí. Lektor dává dětem instrukce, které žáci plní jednotlivě nebo skupinově. Děti opakují to, co lektor dělá, a učí se tak pochopit význam bez překládání. Angličtinu se děti učí pomocí mimiky, pohybu, příběhů, názorných příkladů. (Jazyky.com, online).

5.1.4 Genki English

Zakladatelem programu je Richard Graham, který pracoval v Japonsku v roce 1999. Název Genki pochází z japonštiny, v překladu znamená zábava či radost. Graham vypracoval software, určen pro učitele a volnočasové pedagogy, kteří chtějí učit děti angličtinu touto metodou. Software obsahuje 30 tematických lekcí pro základní školy, spoustu her, originálních písní, CD, které je namluvené rodilým mluvčím (Graham, online).

5.1.5 Super Simple songs

Super Simple songs je dnes velmi populární metoda, kterou vymyslelo několik nadšených učitelů v Tokiu, když zjistili, že učení pomocí písní a obrázků je přirozený způsob, jak si děti slovíčka zapamatují. V roce 2005 vytvořili řadu rytmických, legračních, vlastních písniček pro své žáčky. Vzhledem k tomu, že se staly písně postupem času hodně oblíbené, začalo se o ně zajímat spousta jiných lektorů z různých koutů světa, a proto se podařilo vydat první CD se skladbami. V roce 2006 začaly vznikat videa, která se stala tak oblíbená po celém světě. (Super Simple, online)

5.1.6 Metoda Imitum

Založená na principu pozorování a napodobování, vychází z přirozenosti a nevyžaduje žádné memorování. Inspiruje se Janem Ámosem Komenským a jeho pojetím cizích jazyků.

1. žádné biflování gramatiky a slovíček
2. poslouchat a mluvit
3. nové informace vždy s něčím spojit (zvuk, příběh, obrázek)

Metoda Imitum se liší od běžné výuky angličtiny tím, že se děti neučí nejdříve slovíčka a pak věty, ale učí se rozumět celku tzn. frázi, větě. Využívá logickou paměť, která je účinnější než mechanická. Výukové materiály obsahují celé věty v rozhovorech a tematických souvislostech, jako např. v restauraci, během zábavy s přáteli. Učí děti porozumět a napodobit věty v běžné každodenní konverzaci. Jedná se o kurz probíhající online v prostředí internetu. Obsahem jsou nahrávky od rodilých mluvčích, karaoke texty, různé tematické texty, které si dítě předřikává s rodilým mluvčím, spoustu obrázků a další. Kurzy jsou určeny jak pro děti, tak pro dospělé, začátečníky i pokročilé (Imitum, online).

5.1.7 Helen Doron

Zakladatelkou je britská lingvistka Helen Doron. Metoda se rychle rozvinula do několika zemí a nyní existuje již více než 30 let. Zaměřuje se na děti od 3 měsíců, protože dítě v mladším věku je schopno se naučit angličtinu v podstatě jako druhý mateřský jazyk, snadněji než v pozdějším věku. Lekci vedou zkušení lektori, kteří procházejí řadou školení a jen ti nejlepší se mohou stát oficiálními lektory Helen Doron.

Zásady výuky Helen Doron

1. opakovaný poslech (doma si dítě pouští CD s písničkami a příběhy alespoň 15–20 minut 2× denně)
2. pozitivní podpora (povzbuzení, motivace k opakování, zkoušení nových slov)
3. učení se v malých skupinkách (skupinu tvoří 4–8 dětí, lektori si zakládají na individuálním přístupu ke každému dítěti)
4. učení zábavnou formou (klade důraz na přirozenost, lásku k učení) (Helen Doron, online)

Abychom mohli učit jazyk dětí mladšího školního věku a volit tedy adekvátní metody, musíme dobře znát charakteristiky tohoto období života. Pro toto vývojové stádium je charakteristická vyšší míra soustředěnosti než v předškolním období, ale důležité je používání množství názorných pomůcek, protože děti chápou nejlépe v konkrétní a hmatatelné rovině. Prudce se rozvíjí logické myšlení, dítě je schopno se zaměřit na detaily, uvažuje, využívá myšlenkových operací k vyřešení problémů. Kromě této problematiky je výše v praktické části zmíněno také téma volný čas a jeho využití. Mimoškolní kroužky angličtiny bych zařadila do kategorie vzdělávání, zábava, relaxace. Kapitoly 4 a 5 této práce jsou zaměřeny na výhody a nevýhody výuky anglického jazyka a na klasické a netradiční metody jeho výuky, jejichž principy jsou stručně popsány.

Pro své další zkoumání jsem si vybrala kurz Helen Doron využívající stejnojmennou metodu Helen Dorona a kurz ZuZu English, který využívá metodu Super Simple songs (pro děti předškolního věku) a Genki English (pro děti mladšího školního věku). Tyto dva kurzy (volnočasové kroužky) jsem si vybrala zejména proto, že jsou dostupné v mém okolí a mohla jsem je tedy osobně navštěvovat. Důkladnější popis obou kroužků uvádím v praktické části této práce.

Praktická část

6 Metodologie

Praktická část této práce obsahuje jak kvantitativní, tak i kvalitativní výzkum, a proto je třeba vymežit, jak se tyto výzkumy liší a co je jejich předmětem.

Kvantitativní výzkum je založen na dedukci³. Na začátku je nějaký problém, který je přeložen do hypotéz, existuje v sociální realitě nebo v teorii. Hypotézy tvoří základ pro výběr proměnných a sebraná data jsou použita pro testování hypotéz. Výstupem kvantitativního výzkumu je tedy soubor přijatých či zamítnutých hypotéz.

Kvalitativní metodologie je založena na indukci⁴. Na začátku výzkumu pozorujeme a sbíráme data, poté pátráme po pravidelnostech existujících v těchto datech, jejich významu. Poté výzkumník formuluje předběžné závěry a výstupem může být vznik nové teorie nebo formulované hypotézy.

Podle některých autorů je nástrojem kvantitativního výzkumu dotazník a nástrojem kvalitativního výzkumu rozhovor. Avšak rozhovor můžeme použít v obou přístupech, záleží na jeho účelu a podobě. Pokud použijeme hloubkový nebo polostrukturovaný rozhovor, kdy získáváme detailní a komplexní informace o studovaném jevu, jedná se o kvalitativní přístup. V případě kvantitativního přístupu využijeme standardizovaný strukturovaný rozhovor v němž pokládáme všem respondentům otázky ve stejném pořadí (Švaříček, 2007).

6.1 Metody sběru dat u kvalitativního výzkumu

6.1.1 Zúčastněné pozorování

Jedná se o dlouhodobé sledování probíhajících aktivit přímo ve zkoumaném terénu. Účelem je nejen pozorovat, ale vytvořit scénář. Výzkumník se stává účastníkem interakcí a badatelem, snažící se objevit novou teorii. Účelem pozorování je přesné, detailní, deskriptivní zachycení toho, co se děje, a jak vypadá daná situace.

³ dedukce – jde o aplikaci obecného poznatku na konkrétní případ (Kelnarová, 2011)

⁴ indukce – jde o vyvozování obecného tvrzení z jednotlivých případů (Kelnarová, 2011)

Strukturované pozorování je takový typ pozorování, v němž hledáme odpovědi na předem vymezené jevy. Naopak u nestrukturovaného pozorování se snažíme získat zhuštěný popis jednání, které předem nemáme určené.

Proces pozorování začíná sledováním, jehož účelem je seznámit se s kontextem, ve kterém pozorování probíhá. Předtím než se účastník dostane do zkoumaného prostředí, měl by si zjistit potřebné informace, jak bude dané prostředí vypadat a specifikovat si cíle zkoumání. Záměrem je, aby se badatel držel problému a výzkumné otázky, protože bez této roviny se nemůže obejít, často se výzkumník setkává se stereotypním, rutinním jednáním, které musí uchopit. Účelem pozorování je získat podrobnější popis jednotlivých jevů tak, jak probíhají v dané realitě. Na závěr následuje selektivní čekání na souhlasné nebo protikladné situace, což se odehrává v případě, kdy má pozorovatel nasbíráno mnoho materiálu, ale stále se objevuje něco, co může obohatit jeho zkoumání (Švaříček, 2007).

6.1.2 Hlubkový rozhovor

Jedná se o nestandardizované dotazování účastníka výzkumu badatelem pomocí otevřených otázek. Rozhovor je strukturovaná konverzace, kterou výzkumník řídí pomocí hlavních, navazujících a pátracích otázek.

Existují dva typy hloubkového rozhovoru:

- 1) Polostrukturovaný – témata a otázky jsou předem připraveny
- 2) Nestrukturovaný – založený na jediné předem připravené otázce

Struktura rozhovoru

Na úvod badatel seznámí respondenta s cílem, obsahem, průběhem rozhovoru, případně požádá o souhlas s nahráváním rozhovoru a ujistí jedince o anonymitě.

Úvodní otázky mohou být syceny pozorováním nebo jsou jednoduché, dávají najevo empatii s účastníkem.

Hlavní otázky jsou jádrem výzkumu, překládají témata z vědeckého jazyka do běžného, aby jim respondent porozuměl. Badatel přichází do rozhovoru s otázkami, které získal studiem daného problému z knih, odborných článků či pozorováním apod. Cílem je povzbudit jedince

k hovoru o svých zážitcích, dojmech. Hlavní otázky vychází z nejvýznamější výzkumné otázky a ze specifických výzkumných otázek.

Navazující otázky jsou namířeny na výpovědi a komentáře účastníka, používají se v případě zjištění hloubky detailu a jemných rozdílů. Nejsou ideální pro všechna témata, ale jen pro ty, jež jsou nejvíce důležité.

Nepřímé otázky jsou jako projektivní otázky, poskytují účastníkovi rozhovoru vcítit se do jiné role.

Dynamické otázky udržují vzájemnou interakci během rozhovoru mezi badatelem a účastníkem, cílem je udržet respondenta ve vyprávění, snížit emocionální napětí.

Ukončovací otázky slouží k vysvětlení dalšího průběhu výzkumu, zdůrazňují důvěrnost poskytnutých informací a souvisejí s uzavřením rozhovoru (Švaříček, 2007).

6.1.3 Proces kódování

Kódování jsou operace, které pomáhají rozebrat, složit, konceptualizovat údaje novým způsobem.

Otevřené kódování

Jedná se o techniku, kdy je text rozdělen na jednotky, jimiž jsou přidělena jména neboli kódy a výzkumník s nově pojmenovanými fragmenty textu dále pracuje.

Axiální kódování

Navazuje na otevřené kódování, vytváří spojení, hledá vztahy mezi kategoriemi a subkategoriemi, v této fázi může rovněž dojít k opuštění nebo sloučení některých témat.

Selektivní kódování

Výběr jedné centrální kategorie, ke které jsou vtaženy všechny ostatní. Selektivní kódování zahrnuje popis opakujících se vztahů mezi vlastnostmi a dimenzemi kategorií (Švaříček, 2007).

6.2 Metody sběru dat u kvantitativního výzkumu

6.2.1 Dotazník

Jedná se o soustavu předem připravených a formulovaných otázek, které mají řádný systém a respondent na ně odpovídá pouze písemně. Otázky se vztahují k vnitřním, ale i vnějším jevům, nezjišťují, jací účastníci jsou, ale jak sami sebe vidí nebo chtějí být viděni. Data, která prostřednictvím dotazníkového šetření získáme, mají určitou platnost a vyžadují takovou interpretaci, abychom odlišili zjištění objektivní od subjektivního. Výhodou této techniky je, že získáme informace od velkého počtu respondentů a navíc v krátkém čase, bohužel je ale návratnost někdy nízká a reprezentativnost vzorku je ztracena.

Důležité je, aby byly otázky neboli položky v dotazníku jasné a srozumitelné, abychom dbali na věk, pohlaví a vzdělání respondentů. Formulace dotazů by měla být jednoznačná, protože je třeba brát v potaz chápání otázky více způsoby a snažit se tomu zabránit. Získané údaje by se měly dát snadno třídit a zpracovávat. Nedílnou součástí by měly být i pokyny k vyplnění (Chráska, 2007).

6.2.2 Strukturované interview

Další metoda sběru dat, označována i jako strukturovaný rozhovor, která se zaměřuje na verbální komunikaci mezi výzkumníkem a respondentem. Výhodou je osobní kontakt s respondentem, při kterém pozorujeme jeho přímou reakci. Tazatel má předem připravené otázky, kterými se řídí, nepřidává vlastní komentář a rovnou zaznamenává odpovědi. Od dotazníku se liší interview tím, že záznam údajů provádí výzkumník.

Rozhovor by měl začínat obecnými otázkami, měl by probíhat za vhodné situace s dostatečným časovým prostorem a nejlépe v nějakém přirozeném prostředí, aby výzkumník navázal lepší kontakt s respondentem a motivoval ho ke spolupráci (Chráska, 2007).

6.2.3 Didaktické testy

Jedná se o zkoušku orientovanou na objektivní zjišťování úrovně zvládnutí učiva u určité skupiny jedinců. Od běžné zkoušky se liší tím, že je hodnocen, navržen a interpretován dle předem stanovených pravidel. Různé druhy didaktických testů uvádí například Byčkovský (Byčkovský, 1982). Konstrukce didaktického testu by neměla začínat navrhováním testových úloh, ale nejdříve rozhodnutím, co bude účelem testu, poté si stanovit obsah a nakonec přejít k testovým úlohám (Chráska, 2007).

6.3 Vybrané metody pro účely této práce

Pro svou práci jsem použila jednak metody pozorování, když jsem se osobně účastnila lekcí obou kurzů. Dále hloubkový rozhovor s lektory tak, že jsem jim kladla otázky a jejich odpovědi jsem nahrávala na svůj mobilní telefon. Další metodou pro mou práci byl elektronický dotazník pro rodiče, jehož distribuce probíhala skrze email. O rozeslání dotazníku rodičům jsem požádala lektory, protože sama jsem nedisponovala jejich kontakty. Rozhovor s učiteli probíhal po telefonu a byl složitější v tom, že bylo třeba nejdříve získat informace prostřednictvím dotazníku s rodiči o tom, kam jejich dítě chodí na základní školu a kdo je jejich vyučujícím pro anglický jazyk. Nedílnou součástí byl také souhlas rodičů, že mohu daného vyučujícího kontaktovat. Všechny fáze výzkumu jsou popsány podrobněji v následujících kapitolách. Pro přehlednost také uvádím použité metody sběru dat dle zkoumaných výzkumných problémů, výzkumných otázek a výzkumných vzorků.

Výzkumný problém	Výzkumné otázky	Výzkumný vzorek	Metoda sběru dat
Zjistit průběh lekcí kurzů Helen Doron a ZuZu English.	Pro kolik dětí je lekce určena? Probíhá komunikace v angličtině či s pomocí češtiny? Jaké jsou používány pomůcky? Jaká je míra zapojení dětí do průběhu lekce?	Dva vybrané kurzy, ZuZu English a Helen Doron, kterých se účastní lektor a skupina dětí.	Pozorování průběhu lekcí obou kurzů.
Zjistit další informace o kurzech, zejména o pozadí jejich fungování.	Jaká je požadovaná kvalifikace lektorů? Jaké kladou lektori nároky na zapojení rodičů? V čem spatřují lektori výhody své metody výuky a jsou schopni definovat význam kurzu pro jeho účastníky?	Dva lektori, jeden z kurzu ZuZu English, druhý z kurzu Helen Doron	Osobní rozhovor s lektory.

Zjistit, zda rodiče spatřují v kurzu význam a zda jsou s jeho průběhem spokojeni.	Spatřují rodiče nějaké dopady kurzu na svoje dítě? Vidí rodiče zlepšení u svého dítěte? Jsou rodiče s kurzem spokojeni? Kolik času věnují rodiče domácí přípravě na lekci?	Rodiče dětí, jež se účastnili pozorovaných kurzů.	Elektronický dotazník s rodiči.
Zjistit, zda učitelé spatřují přínos kurzu u vybraných žáků. Zjistit názor učitelů na tyto kurzy angličtiny.	Vědí učitelé, že některé děti kurz navštěvují? Pozorují učitelé u vybraných dětí nějaké dopady kurzu angličtiny? Podporují učitelé takovéto kurzy?	Učitelé dětí, na které rodiče v dotazníku zanechali kontakt a svolení s rozhovorem.	Telefonický rozhovor s učiteli.

Tabulka 1. Přehled použitých metod sběru dat dle zkoumaných výzkumných problémů, výzkumných otázek a výzkumných vzorků.

7 Rozbor vybraných kurzů

Následující kapitola se zabývá popisem dvou vybraných kurzů – ZuZu English a Helen Doron. Jsou zde zmíněny jednak informace o jejich vzniku a vývoji, používaných metodách, pomůckách, které jsou pro výuku využívány, atd. Dále jsou uvedeny druhy kroužků, které mají ZuZu English i Helen Doron v sortimentu. Nakonec uvádím průběh ukázkové lekce, které jsem se osobně zúčastnila – jedná se tedy o výsledek mého pozorování, které probíhalo ve školním roce 2017/2018.

7.1 ZuZu English

Kurz byl založen ve městě Tišnov nedaleko Brna v roce 2009, jehož zakladatelkou je Zuzana Molnárová, kterou dnes děti znají pod přezdívkou ZuZu. Paní Molnárová žila několik let ve Velké Británii, kde se naučila plynule jazyk a začala se zabývat a efektivní výukou anglického jazyka pro děti. Právě v Británii hledala inspiraci a setkala se tam se spoustou zajímavých pomůcek, leporel, písní, pohybových říkadel, které jsou typické pro Britské žáčky. Výuka fungovala prostřednictvím přirozeného, nenuceného působení, a to ji nadchlo. Poté se vrátila zpět do České republiky, navštívila a pozorovala mnoho existujících kurzů anglického jazyka pro děti, ale všude nacházela nedostatky. Nakonec se rozhodla jít svou vlastní cestou, toužila vytvořit něco efektivního, prožitkového, zábavného. S tvorbou jí pomohl internet, kde narazila na tvůrce Super Simple Songs (ZuZu English, online).

Paní Molnárová tedy začala pracovat s metodikou písní Super Simple Songs a postupně vytvořila i své písně, které nechala nazpívat rodilým mluvčím, aby děti měly správný vzor. Tuto metodu na začátku působení lidé příliš nepodporovali, protože většina rodičů nebyla přesvědčena o tom, zda to funguje.

Postupem času s těmito písničkami začaly pracovat i některé jazykové školy u nás, paní Molnárová vyrobila spoustu materiálů, pracovních listů, rady a tipy, aby usnadnila i domácí přípravu rodičům.

7.1.1 Program, cíle a pomůcky ZuZu English

Vzhledem k tomu, že byl program zaměřen na malé děti byla lektorka nucena vymyslet něco i pro ty starší. Hledala další inspiraci na internetu a narazila na metodu Genki English. K lektorce se postupem času připojil i další lektor, dnes ředitel René Oulehla, který jí byl oporou, inspirací a děti si ho velmi oblíbily.

Hlavním cílem této jazykové školy je zařadit tento jedinečný způsob výuky do běžných základních a mateřských škol, poskytnout kvalitní vzdělání pro pedagogy, podpořit a posílit výuku a zájem o anglický jazyk u dětí předškolního a mladšího školního věku. Vznikl proto projekt, do kterého se zapojila základní škola v Ostrově u Macochy a Mateřská a Základní škola v Dolních Loučkách, se záměrem zefektivnění, zlepšení a oživení výuky anglického jazyka (ZuZu English, online).

Zajímavostí je, že ZŠ A MŠ v Dolních Loučkách jsem osobně navštěvovala jako malé dítě v době, kdy tento kurz ještě neexistoval, a právě tato škola se stala první v republice, která se ZuZu English nechala inspirovat a zavedla do svého vzdělávacího programu nový, revoluční způsob výuky anglického jazyka. Program ZuZu English byl zaveden do místní mateřské školy a program Genki English do 1.–3. třídy základní školy a ZŠ a MŠ v Dolních Loučkách se tak stala vzorem pro ostatní základní školy. Autor programu Genki English, pan Richard Graham, jehož program využívá tisíce učitelů po celém světě, přijel osobně do Dolních Louček dne 2. února 2018, aby se podíval, jak probíhá výuka v praxi. Jelikož nikde na světě neviděl takové výsledky, jaké předvedly děti, slíbil, že jeho program rozvine až do 5. třídy, tak, aby splňoval všechny požadavky Ministerstva školství. Vizí je, aby děti byly s úrovní angličtiny v 5. třídě na úrovni žáků 9. tříd (Svánovská, online).

Se ZuZu English jsem se poprvé setkala při své praxi ve školní družině a mohla jsem nahlédnout do kroužku angličtiny pod vedením pana ředitele Reného Oulehly, který mi představil zakladatelku této organizace paní Zuzanu Molnárovou, metodu Genki English a celý koncept kurzu. Navštívila jsem jeho volnočasové lekce pro děti ve sportovním areálu v Brně Řečkovících a v rodinném centru Studánka v Tišnově a rozhodla jsem se udělat na toto téma výzkum.

Lektor využívá interaktivní tabuli, kde prostřednictvím softwaru pouští dětem různé písničky, dále má připraven zásobník her, obrázků a aktivit dle tématu. Využívá i fyzické karty s obrázky či pracovní listy. V kurzech pro nejmenší jsou využívány navíc maňasci.

7.1.2 Principy výuky

Důležitou roli hraje pro dítě radost, pocit bezpečí, prožitků, zážitků a vybudování si kladného vztahu k cizímu jazyku.

Lektor je osoba, která k dětem přistupuje s láskou a porozuměním, dítě se v době výuky zbavuje strachu z nového prostředí, má radost z hodiny a těší se na další setkání.

Lekce jsou zaměřeny na prožívání angličtiny celým tělem, prostřednictvím rytmických písniček, námětových her, gest. Dítě si neuvědomuje, že se angličtinu učí, protože ji prožívá zábavnou formou, není nuceno a hodnoceno, a proto nemá strach z chyb. Role učitele je specifická, stává se motivátorem, hercem, který vyvolává u dětí emoce a vztahuje je do děje.

Nezbytnou součástí je spolupráce a domácí příprava s rodiči, aby dítě bylo v každodenním kontaktu s jazykem alespoň 5–10 minut.

Písničky a hry jsou namluvené zahraničními tvůrci pro menší děti, pro starší děti vznikl software Genki English, v němž jsou písničky a hry namluvené rodilými mluvčími, kteří jsou pro děti hlavním vzorem ve výslovnosti. Lektor je pouze motivátorem, jehož úkolem je motivovat děti i rodiče k pravidelnému pouštění softwaru a poslechu.

V ZuZu English se dítě učí čelit chybám, pracovat s prohrou, chápat chybu jako něco přirozeného, ze kterého se poučí. Držíme se věty: „Pokud prohraješ, zkus to znovu“, říká ředitel, René Oulehla (ZuZu English, online)

7.1.3 Druhy kurzů

ZuZu mini je kroužek určený pro děti ve věku od 2 do 3 let, děti se učí angličtinu pomocí písni s pohybem, kdy jsou texty uzpůsobeny jejich věku a tento kurz s dětmi navštěvuje i rodič.

ZuZu little je dalším pokračujícím programem, který je zaměřen na 3–6leté děti. Rozšiřuje u dětí slovní zásobu, po roce je dítě schopno používat 40–50 anglických frází. Další důležitou součástí úspěšného zvládnutí kurzu je především domácí příprava. Aby rodiče věděli, co mají s dětmi doma dělat, dostávají po každé lekci zpracované výstupy elektronicky na email, kde jsou i odkazy na různá videa, překlady textů a rady.

Zuzu junior pro děti od 6 let navazuje na ZuZu little, ale může se sem přihlásit i dítě, které s angličtinou ještě nepřišlo do styku. V tomto kurzu se děti učí reagovat na jednoduché otázky – jak se máš, kolik je ti let. Software zahrnuje 100 témat, po absolvování 3 let tohoto kurzu je dítě schopno zvládnout běžnou konverzaci v angličtině, pro starší děti ve věku 8–10 let je připraven program Zuzu Junior intensive, který probíhá 2× týdně a pro větší intenzivitu je zde snížený maximální počet účastníků. Během každé lekce dítě hraje interaktivní hry, které slouží k nenásilnému opakování probraných témat a procvičování těch nových. Posledním

navazujícím programem na ZuZu junior je **ZuZu speakers**. Kurz je zaměřen na starší děti od 9 let, obsahuje 32 lekcí, ovšem z kapacitních důvodů v současné době není otevřen.

7.1.4 Ukázková lekce

Na následujících řádcích je představena ukázková lekce kurzu ZuZu junior, kterého jsem se osobně účastnila.

V úvodní části lektor posadí děti do kroužku a zapíše si, kdo je přítomný. Na uvítání a zároveň rozehrátí děti tancují na píseň Disco warm up, ve které procvičují jednoduché pokyny jako stoupi si, sedni si, zvedni ruce nahoru a dolů, zatleskej a zakřič, tato hudba v nich vzbuzuje dobrou náladu, protože je optimistická a plná energie.

Následuje část procvičovací, ve které hraje roli opakování toho, co se děti učily v předchozích lekcích. Učitel klade otázky (What's your name? What you can do? How old are you?) a děti na ně hromadně a nahlas odpovídají, poté se ptá lektor každého zvlášť, aby se přesvědčil, že všichni otázkám rozumí a umí zareagovat, dá jim prostor, aby si to vyzkoušely i ve dvojicích. Po dostatečném procvičení pustí píseň Superhero, kterou se učily minulou lekci, děti ukazují a zpívají dle interaktivní tabule, zároveň si opakují slovní zásobu (jump, run, climb, swim, fly).

Hlavní část lekce je zaměřena na novou slovní zásobu a fráze, které lektor prezentuje pomocí softwaru a interaktivní tabule. Slovíčka se žáci učí tak, že vidí obrázek a slyší nahrávku anglického slovíčka od rodilého mluvčího, aby je správně vyslovovali. Lektor předvede u všech slov gesto pro lepší zapamatování např. left – úkrok doleva, right – úkrok doprava, forward – krok vpřed. Ke každé slovní zásobě je vytvořená písnička, pomáhající si učivo lépe uložit do paměti, nejdříve se pustí pomalejší verze a pak rychlejší. Po písničce následuje hra spočívající v tom, že lektor říká různé pokyny (stand up, turn left, turn right) pokud použije slovo please před pokynem, děti to musí udělat např. please turn left – děti se otočí doleva. Jestliže řekne pokyn bez slova please, žáci nesmí zareagovat. Podstatou hry je, že zůstanou hrát ti, kteří se soustředí a ostatní vypadávají. Účelem je zároveň i procvičení nové slovní zásoby.

Na závěr se lektor s dětmi rozloučí písní Left and right, kterou se dnes učily a upozorní je, aby doma s rodiči procvičovaly angličtinu každý den.

7.2 Helen Doron

Zakladatelka, paní Helen Doron má tři děti a jedno z nich přihlásila do hry na housle, kde se setkala se Suzuki metodou, která pěstuje v dětech přirozenou lásku k hudbě. Výuka je postavená na základě poslechu, podpory rodičů a neustálého opakování. Tato metoda paní Doron nesmírně zaujala a inspirovala ji k vytvoření vlastní metody pro výuku angličtiny pro malé děti.

V roce 1985 vytvořila výukové materiály, aby pomohla dětem porozumět angličtině.

Dalším krokem byl vznik jejího prvního kurzu zaměřeného na ranou výchovu, jež byla založená na principu opakování, poslechu a kladného hodnocení, vytvořila proto celou řadu domácích nahrávek, říkanek, písní, příběhů a svou první výuku uskutečnila na severu Izraele. Její hodiny sklidily obrovský úspěch, byly zábavné, živé a motivovaly žáky k učení. Po této zkušenosti paní Doron pokračovala ve zdokonalování svých materiálů a začala předávat zkušenosti a školit další učitele. Vzhledem k velkému zájmu o její kurzy, rozšířila angličtinu pro děti od 3 měsíců až po 19 let. V roce 1995 byla metoda představena i v Evropě a roku 1998 začala vznikat výuková centra po celé Evropě, ale dnes už i v Asii, Jižní a Střední Americe (Helen Doron English, online).

7.2.1 Cíle a pomůcky Helen Doron

Záměrem jazykového kurzu je přirozeným způsobem pomocí her, říkanek a motivace naučit děti vnímat anglický jazyk jako zábavu a postupně přecházet k tomu, aby se pro ně stal druhým mateřským jazykem, kurzy pomáhají zlepšit slovní zásobu, gramatiku a připravují starší děti k významným zkouškám Cambridge English.

Součástí lekcí bývají pracovní sešity, DVD, videonahrávky, batoh, lektoři mají k dispozici metodiku, kde najdou celý průběh každé lekce, dále mají různé didaktické pomůcky jako např. maňásky vytvořené k různým tématům, připravené hry, písničky apod. (Helen Doron English, online).

7.2.2 Principy výuky

1. opakovaný poslech – jsou vytvořeny CD a audio nahrávky pro domácí použití, které rodiče pouští dětem každý den, nejlépe 2× denně na 15–25 minut, aby byly v neustálém kontaktu s cizím jazykem, což je v raném věku nezbytně důležité. CD obsahuje písně a příběhy, které jsou vytvořeny speciálně pro Helen Doron kurz.

2. pozitivní podpora – lektoři dávají najevo radost, povzbuzují dítě k tomu, aby mluvilo v anglickém jazyce, opakovalo a zkoušelo nová slova. Výhodou je, že se děti učí angličtinu stejným způsobem jako svůj mateřský jazyk.

3. učení v malých skupinách – kurzy probíhají s menším počtem osob kolem 4–8 dětí. Výhodou je, že učitel může ke každému dítěti přistupovat zvlášť, zároveň děti mají v menší skupině k sobě blíže než v běžné třídě, a v menších skupinách mají děti lepší výsledky než v soukromých, individuálních lekcích

4. učení zábavnou formou – lektoři využívají spoustu her, hudby, pohybu a zábavy, aby maximalizovali a podpořili přirozenou lásku k učení, lekce jsou vždy přizpůsobeny věku, aby bavily a motivovaly malé děti i starší studenty

7.2.3 Druhy kurzů

Baby's best start – výuka probíhá 1× týdně v malých skupinách i s rodiči, jedná se o 7 kurzů, kterých se mohou účastnit děti od 3 měsíců, angličtina se učí skrze písničky, říkanky

Toddler's best start – určen dětem od 15 měsíců do 3 let, děti se učí angličtinu pomocí říkanek a 28 originálních písní, program je nabitý zábavnými aktivitami jako jsou hry a konverzace pro nejmenší, výuka přináší dětem i spoustu encyklopedických znalostí, rozvíjí jejich hrubou motoriku a logické myšlení

It's baby dragon – kurz pro děti od 2 do 4 let, součástí pomůcek je DVD, kde se dítě seznamuje s řadou postav, které ho provádí kurzem samozřejmě hravou formou

Fun with Flupe – cílovou skupinou jsou děti od 3–6 let, přináší dětem příběh chlapce Paula a jeho pejska Flupa, jejich dobrodružství jsou námětem 12 animovaných epizod, děti se v kurzu naučí až 660 anglických slov, výslovnost a základy gramatiky pomocí her, 25 písní, které jsou upravené tak, aby souvisely s příběhem a slovní zásobou

More fun with Flupe – stává se navazujícím kurzem Fun with Flupe, kde je obsaženo další dobrodružství Paula a Flupa, děti se naučí 620 nových slov a 25 písní

Jump with Joey – kurz zaměřený na žáky ve věku 6–9 let, naučí se 25 písní, spoustu zábavných aktivit, používá technologii rozšířené reality, děti pracují s pracovním sešitem, který je vytvořen dle probíraných témat

More Jump with Joey – stává se navazujícím kurzem pro Jump with Joey, obsahuje další pokračování příběhu s novými tématy a frázemi a 25 písní

Polly reads and writes – zaměřené na děti od 8–12 let, výukové materiály jsou již určeny pro studium nejen v učebně, ale i doma, jedině v tomto kurzu se děti učí číst a psát, doprovází je po celou dobu příběhy s novými postavami, děti mají k dispozici 32 interaktivních knih, které jim umožňují pracovat samostatně, aby bylo s angličtinou v každodenním kontaktu, dále dostává pracovní sešit

Play on in English – navazující kurz pro děti, které s Helen Doron studují již několik let, naučí se přes 1000 slov, zlepšují výslovnost, gramatiku apod.

Botty the Robot – určen pro pokročilejší děti, zaměřen na mluvenou formu angličtiny, tedy klade důraz na fonetický přístup, čtení a psaní je vyučováno použitím kódovaných kartiček, pracovních sešitů, her a zábavy, děti jsou schopné se během tohoto kurzu naučit 1400 slov

Paul Ward's world – vhodný pro děti s dobrými základními znalosti mluvené formy angličtiny, je navazující nebo pro nové děti od 11 let, závěrem se žáci naučí až 1700 nových anglických slov

Paul Ward and the treasure – kurz probouzí v dětech fantazii, zapojuje smysly a zanechává v nich celoživotní hluboké vjemy, rozšiřuje slovní zásobu na 2000 slov a dítě se dostává na úroveň A1

Teen talent – určen pro děti ve věku 12–15 let, děti vychází z tohoto kurzu na úrovni A2

Teen Choices – angličtina se stává jako druhým mateřským jazykem, děti se setkávají s různými vtipy, jazykolamy, aby je angličtina stále motivovala, výstupní úroveň je B2

Poslední kurzy **Teen Express** a **Teen Success** jsou určeny pro nejstarší děti a připraví je na úroveň B1+ a B2.

7.2.4 Ukázková lekce Jump with Joey

Na úvod si lektorka děti posadí na koberec, pozdraví je a ptá se každého na jeho jméno, postupně oslovuje děti, ukazuje na kamarády a ptá se Who is she/he, zkouší, zda si děti zapamatovaly jména ostatních kamarádů.

V hlavní části následuje písnička, “ Ten little kangarous“, kterou děti s lektorkou zpívají a předvádí pohyby.

V další aktivitě lektorka položí na jednu stranu koberece šablony různých zvířat a na druhou stranu barvy. Ptá se žáka, jestli by jí mohl najít žlutou kachnu, (Can I have a yellow duck?) úkolem vybraného dítěte je, aby vzal šablonu požadovaného zvířete a spojil ho se správnou

barvou. Poté lektorka vybídne děti, aby otevřely své pracovní sešity a diktuje po sobě barvy. Děti se je snaží zapamatovat a spojit tak, jak je slyšely jít po sobě. Po dokončení úkolu zavřou své pracovní sešity a postaví se. Během krátké rozcvičky si vyzkouší několik různých pohybů, které jim lektorka předvádí (Everybody please jump. – Nelinka jump. – What is she doing? – She is jumping).

Následuje další aktivita, při které děti dostanou do ruky barevné praporky a lektorka zapne písničku o barvách, kde postupně zaznějí různé barvy a děti musí postřehnout, až se objeví barva, kterou zrovna mají v ruce, a musí zvednout praporek nad hlavu. Po skončení písničky děti vrátí praporky na své místo a lektorka jim ukazuje hru, v níž spojují, kam co patří (Who does it belong? Apple – food, scarf – clothes...) Poté si sednou na koberec a otevřou pracovní sešit, kde hledají rozdíl. Nakonec následuje krátká pohádka o Joeym a rozloučení.

7.3 Shrnutí pozorování obou kurzů

U obou kurzů jsem absolvovala minimálně 10 náslechnů, abych pochopila princip výuky, mohla popsat ukázkovou hodinu a přiblížit tak čtenářům této práce, aby si dokázali udělat obrázek o tom, jak lekce probíhají. Prostřednictvím této zkušenosti jsem se mohla dozvědět něco nového o těchto metodách a jejich přínosu pro děti mladšího školního věku a možná inspirovat další učitele, aby hodiny angličtiny byly zábavnější a děti neměly pocit, že se něco učí, protože musí, ale protože je to baví.

Součástí tohoto shrnutí jsou odpovědi na stanovené výzkumné otázky:

Probíhá komunikace v angličtině či s pomocí češtiny?

Při lekci s metodou Genki English v kurzu ZuZu English lektor vysvětluje dětem průběh lekce jejich mateřským jazykem, aby pochopily, co se od nich očekává. Naopak u Helen Doron je výuka celá v angličtině. Ze svého pozorování mohu říci, že ne vždy děti porozumí pokynům a obdivuji, že si lektorky v takové situaci ví rady a snaží se dítě navést jinak, aniž by použily mateřský jazyk.

Jaké jsou používány pomůcky?

V kurzu ZuZu English je primární pomůckou software, jehož výhodou je, že dítě ho má k procvičování angličtiny k dispozici i doma. Lektoři Helen Doron naopak používají velké množství fyzických pomůcek, které si tvoří většinou sami. Aby byla hodina pestrá, využívají maňásky, písničky, hry, loutky, obrázky apod. Často pracují s pracovním sešitem, který má každé dítě.

Pro kolik dětí je lekce určena?

Kurzu Helen Doron se účastní maximálně 8 dětí, aby se lektorka mohla dětem věnovat co nejvíce individuálně. Naproti tomu v kurzech Zuzu English bývá většinou 10–15 dětí a lektoři se nebrání ani většímu počtu, jelikož se snaží, aby se metoda stala učivem pro první, druhou a třetí třídu na základních školách, kde je běžně kolem 20 dětí.

Jaká je míra zapojení dětí do průběhu lekce?

Metoda Helen Doron na první pohled více připomíná klasický styl výuky zejména proto, že lektor mnohdy vede monolog a míra zapojení dětí není tak vysoká. Na druhou stranu je lekce oživena velkým množstvím pomůcek, her a například písni. Kurz Zuzu English na první pohled působí více spontánně, lektor s dětmi často diskutuje. Naproti tomu zde není využito větší množství pomůcek, protože stěžejní podporou celé lekce je výukový software.

8 Rozhovor s lektory kurzů

Rozhovor s lektory obou kurzů probíhal ve třídách, kde se lekce uskutečňují. Kladla jsem oběma lektorům otevřené otázky s cílem získat odpovědi ke všem kategoriím, které jsem si stanovila metodou kódování. Odpovědi jsem nahrávala se svolením lektorů na mobilní telefon a poté jsem je přepsala do textové podoby, aby byly přehlednější a abych s nimi mohla dále pracovat.

8.1 Otevřené kódování

V první fázi přípravy rozhovoru formou otevřeného kódování jsem si zvolila několik otázek, z nichž jsem vytvořila seznam kategorií pomocí jednotlivých kódů.

1. Požadavky na lektora

- vzdělání
- kvalifikace
- příprava

2. Používané materiály v průběhu lekce

- tištěné materiály
- audiovizuální materiály
- další výukové pomůcky

3. Komunikace během lekce

- celá v angličtině
- částečně v angličtině

4. Požadavky na aktivitu rodičů

- žádné nejsou

- jsou spíše nízké (občasná příprava)
- jsou spíše vysoké (častá příprava)

5. Výhody tohoto způsobu výuky z pohledu lektora

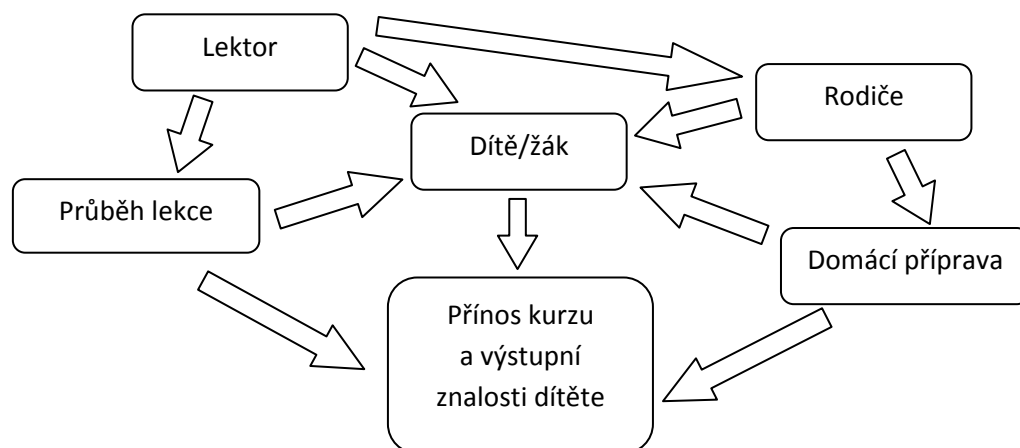
- nenásilná metoda
- využití interaktivních prvků

6. Přínos kurzu a výstupní znalosti dítěte

- přínos kurzu z pohledu lektora
- rozšířená slovní zásoba
- zbavení se ostychu z komunikace
- lepší porozumění mluvenému projevu
- zlepšení výslovnosti

8.2 Axiální kódování

Během axiálního kódování došlo ke vzniku kategorií, které jsou znázorněny v následujícím schématu:

Zde došlo k propojení jednotlivých kategorií. Jako fenomén chápu kategorii Přínos kurzu a výstupní znalosti dítěte. Do celého procesu vstupují přímí účastníci výuky, tedy lektor a dítě/žák. Lektor ovlivňuje průběh lekce a tím žáka a jeho výstupní znalosti. Lektor má vliv

také na rodiče, může je nabádat k další aktivitě, kterou je například domácí příprava. Tou zase rodiče působí na dítě z druhé strany a tím i na jeho výstupní znalosti a celkový přínos kurzu.

8.3 Selektivní kódování

Poslední fází je selektivní kódování. Jako ústřední jev jsem určila „Přínos kurzu a výstupní znalosti dítěte“, protože právě toto si klade za cíl tato práce. Tato centrální kategorie je ovlivněna z jedné strany průběhem lekce (osoba lektora a jeho kvalifikace, použité pomůcky, míra užití cizího jazyka), z druhé strany aktivitou rodičů, jestliže je v rámci kurzu vyžadována (pokud aktivita vyžadována není a rodiče jsou přesto velmi aktivní, jedná se dle mého názoru o velmi významný faktor, ačkoli obtížně zjistitelný a není předmětem mého zkoumání). Působením těchto vlivů vznikají určité hodnoty – výstupní znalosti a dovednosti účastníků kurzu.

V následující kapitole uvádím odpovědi lektorů seřazené dle výše uvedených kategorií, a pro vyšší přehlednost zobrazené pomocí tabulek. Ve sloupci ZuZu English a Helen Doron se vždy nachází odpověď lektora daného kurzu.

8.4 Vyhodnocení a interpretace výsledků

8.4.1 Požadavky na lektora

	ZuZu English	Helen Doron
požadované vzdělání – úroveň angličtiny	<i>Na lektora není kladen žádný požadavek, co se týče vzdělání ani zkušeností. Mohou to být lidé z různých oborů s maturitní úrovní anglického jazyka.</i>	<i>U lektora Helen Doron je samozřejmostou perfektná angličtina, pri výberovom konaní sa väčšinou dokladá v rôznych formách, či už sú to jazykové certifikáty, zahraničné pobyty, či skúsenosti so samotnou výukou jazyka.</i>
školení lektorů	<i>Uchazeč je seznámen s výukovým softwarem, v němž jsou hry, písničky, cvičení</i>	<i>Uchádzač o lektorské miesto absolvuje intenzívne týždenné školenie, kde sa zoznami</i>

	<p><i>témata, ktorá mu jsou vysvětlena, dále se účastní ukázkových lekcí, aby pochopil, jak probíhá výuka v praxi.</i></p>	<p><i>s hlavnými princípmi a metodológiou Helen Doron. Veľká časť je venovaná praktickým nácvikom hodín, dôraz sa kladie na originalitu a kreativitu pri podávaní preberanej látky, interakciu s deťmi a pozitívnu spätnú väzbu. Lektor si počas školenia vyrába vlastné pomôcky pre výuku. Základné školenie oprávňuje lektora učiť 4 kurzy – Fun with Flupe, More Fun with Flupe, Jump with Joey, More Jump with Joey. Lektor Helen Doron sa naďalej neustále vzdeláva, ak chce učiť ďalšie kurzy musí si dopĺňať svoju kvalifikáciu. Nové metódy, rady a inšpiráciu potom môže lektor zbierať na spoločnom fóre, každoročnej celorepublikovej a potom aj celosvetovej učiteľskej konferencii.</i></p>
--	--	--

Tabulka 2. Požadavky na lektora.

V této tabulce lze pozorovat, že Helen Doron si zakládá na precizním proškolení uchazečů. Kurz je tedy určen pro ty, kteří umí pracovat s dětmi, mají k nim kladný vztah, jejichž úroveň angličtiny je na vysoké úrovni, tedy velmi blízká rodilým mluvčím. U ZuZu English naopak nároky na úroveň jazyka nejsou tak vysoké, protože správnou výslovnost si děti osvojují od rodilého mluvčího prostřednictvím softwaru, nikoli od lektora samotného. V ZuZu English tedy dávají možnost lidem z různých typů oborů, kteří mají chuť a motivaci učit děti cizí jazyk, a tím se liší od jazykových škol.

8.4.2 Používané materiály v průběhu lekce

	ZuZu English	Helen Doron
tištěné materiály	<i>pracovní listy, obrázkové karty</i>	<i>pracovní zošit, Flashcards na učenie nových slovíčok,</i>
audiovizuální materiály	<i>PC, interaktivní výukový software</i>	<i>DVD</i>
ostatní pomůcky	<i>dataprojektor</i>	<i>hra bingo, pexeso, domino, loutky, plyšáci, hračky, „živé“ objekty v podobe skutočných potravín pri výuke o jedle</i>

Tabulka 3. Používané materiály v průběhu lekce.

Z tabulky je zřejmé, že oba kurzy využívají spoustu pomůcek. ZuZu English jich využívá, méně, protože nejdůležitější je výukový software, kde jsou zahrnuta veškerá slovíčka, obrázky, písničky, videa, hry. Nevýhodou je, že pokud selže technika, což se někdy stává, lektor nemůže lekci uskutečnit, protože veškeré materiály, které potřebuje, jsou uloženy právě v elektronické podobě. Lektorky Helen Doron mají naopak spoustu pomůcek připravených na každou hodinu, většinu z nich si vyrábí samy, a mohou lekci uskutečnit prakticky kdekoliv.

8.4.3 Komunikace během lekce

	ZuZu English	Helen Doron
celá v angličtině	<i>Lektor vysvětluje novou lekci nebo hru v češtině, pokyny a fráze říká anglicky.</i>	<i>Celá lekcia prebieha v angličtine.</i>
částečně v angličtině		

Tabulka 4. Komunikace během lekce.

Jak je z tabulky patrné, lekce u Helen Doron probíhají celé v angličtině a u ZuZu English pouze částečně. Z osobního pozorování lekce Helen Doron mohu tvrdit, že děti ne vždy byly

schopny rozumět pokynům lektorky. ZuZu English si naopak zakládá na tom, aby děti znaly význam slovíček i v češtině, a proto angličtinu využívají střídavě s češtinou.

8.4.4 Požadavky na aktivitu rodičů

	ZuZu English	Helen Doron
žádné nejsou	<i>V mém kurzu je to základní požadavek, který na rodiče mám. Vzhledem k tomu, že kurz probíhá pouze 1x týdně, a to je na aktivní zvládnutí jazyka málo. Každý student cizího jazyka potřebuje tento jazyk slyšet co nejčastěji a netýká se to jen dětí. Rodiče zařazují své děti do mého kurzu proto, že očekávají výsledky, a ty jsou úzce spojeny s pravidelnou domácí přípravou prostřednictvím softwaru, který mají rodiče k dispozici.</i>	<i>Aby mal kurz výsledky, požadujeme po rodičoch minimálne to, aby púšťali CD s pesničkami 2× za deň. Akákoľvek ďalšia spolupráca je samozrejme len vítaná a na hodinách je aj vidieť rozdiel medzi deťmi, ktoré s angličtinou pracujú aj doma (opakovanie slovíčok, hry na tablete, mobile, používanie webovej stránky alebo opakovanie pomocou pracovného zošita).</i>
jsou spíše nízké		
jsou spíše vysoké		

Tabulka 5. Požadavky na aktivitu rodičů.

V obou případech jsou dle mého názoru nároky kladené na rodiče spíše vyšší. Je vyžadováno, aby spolupracovali a věnovali se s dětmi angličtině i doma, protože děti, které doma poctivě trénovaly, jsou poté na lekcích aktivnější. Tento způsob trávení volného času je pro děti nesmírně důležitý, je zároveň prevencí proti sociopatologickým jevům, protože žáci se vzdělávají nenásilnou formou a rodiče jsou pro ně dobrým výchovným vzorem. Lektoři obou kurzů se shodují, že pokud rodiče nemají čas na občasné procvičování a nevěnují dítěti potřebný čas k opakování, kurz nemá zdaleka takové výsledky, jako když příprava v rodině probíhá pravidelně.

8.4.5 Výhody tohoto způsobu výuky z pohledu lektora

	ZuZu English	Helen Doron
nenásilná forma	<p><i>Největší výhodou vidím v tom, že zde není absolutně žádný tlak na znalosti učitele. Dětem je angličtina předávána nenásilnou formou pomocí her, obrázků, melodických písní. Učitel si s dětmi na hodině hraje a zpívá. Odpadá zde nudná práce s učebnicemi, která je navíc pro děti velmi neefektivní.</i></p>	<p><i>Hlavnou výhodou metody Helen Doron je prirodzený prístup k výuke cudzieho jazyka, inšpiruje sa materinským jazykom, to znamená, že deti najprv počúvajú a až potom, keď poznajú ako slovo znie a jeho význam, začínajú rozprávať. Helen Doron má ako ďalší výhodu viac ako 20 ročné skúsenosti s výukou detí po celom svete. Takisto atraktívne materiály, chytľavé pesničky, pekne spracované krátke príbehy.</i></p>
využití interaktivních prvků	<p><i>Při lekcích pracuji s interaktivním výukovým softwarem, který mají děti k dispozici i doma, aby mohly procvičovat probíraná témata</i></p>	<p><i>Ďalej sú určite skvelou výhodou interaktívne aplikácie na mobily a tablety, ktoré takisto majú deti prilákať k učeniu.</i></p> <p><i>Najväčšou výhodou sú podľa mňa teda materiály s ktorými deti pracujú, interaktivita a zábava na hodinách, a prepracované lesson plans</i></p>

Tabulka 6. Výhody tohoto způsobu výuky z pohledu lektora.

Způsob výuky Helen Doron se liší od ZuZu English tím, že mají děti k dispozici pracovní sešity, kterými mohou listovat a opakovat si, co dělaly během lekce, dále je Helen Doron

mnohem známější a rozšířenější. Na druhou stranu ZuZu English disponuje jedinečným softwarem, kde si rodiče mohou procházet dané lekce s dětmi i doma. Společným faktorem obou kurzů je zábava a hry, snaha o dostatečnou motivaci, používání melodických chytlavých písniček k předání potřebných vědomostí nenásilnou formou.

8.4.6 Přínos kurzu a výstupní znalosti dítěte

	ZuZu English	Helen Doron
přínos kurzu z pohledu lektora	<i>V praxi mi rodiče děkují za to, že jejich dítě nemá s angličtinou ve škole žádný problém, angličtina ho baví a nad svými spolužáky značně vyčnívá, protože již téměř vše umí z mého kurzu. Pro mne to není nic překvapivého, protože náš tříletý kurz totiž pokrývá standardy MŠMT až pro 9. třídy!</i>	<i>Po absolvování kurzu by malo mať dieťa slušnú slovnú zásobu, takže výuka v ZŠ by mala byť pre neho/ňu len opakovacie hodinou.</i>
rozšířená slovní zásoba	<i>Schopnost základní komunikace ve větách s aktivním využitím naučené slovní zásoby v rozsahu až 1000 slov.</i>	<i>Dieťa sa učí okolko 1000 nových slov.</i>
lepší porozumění mluvenému projevu	<i>Díky softwaru, který je namluven rodilým mluvčím, dítě nemá ostych z jednoduché komunikace s anglicky hovořícím člověkem nebo s učitelkou.</i>	<i>Po absolvování tohto kurzu (40 lekcii) by malo byť dieťa schopné reagovať na základné pokyny a rozumieť hovorenej angličtine (napr. stand up, sit down, open your book, etc.). Zároveň by malo byť schopné reagovať na</i>

		<i>jednoduché otázky typu What is it? It's a...</i>
zlepšení výslovnosti	<i>Učí se pomocí softwaru, kde jsou namluvená slovíčka, fráze, hry, které mají k dispozici i doma.</i>	<i>Pomocí chytlivé pesničky a DVD s příběhem sa učia správnu výslovnosť.</i>

Tabulka 7. Přínos kurzu a výstupní znalosti dítěte.

Při pozorování obou kurzů mohu říci, že děti sa za rok naučí celou řadu nových a zajímavých slovíček. Lektoři využívají spoustu pomůcek, aby učivo bylo zábavnější a žáci se učili nenásilnou formou. Co se výslovnosti týče, lektor během kurzu Zuzu English dětem několikrát pouští nahrávku od rodilého mluvčího, aby měly děti dobrý řečový vzor a dbá na správnou výslovnost. U Helen Doron děti poslouchají vždy na konci každé lekce pohádku, která je rovněž namluvená rodilým mluvčím.

Lektoři se shodují v tvrzení, že jejich metoda výuky pomáhá dětem zlepšit jejich slovní zásobu, výslovnost, podporuje v nich kladný přístup k angličtině. Na základě svých kladných zkušeností jsou přesvědčeni o tom, že jejich výuka vede ke zlepšení prospěchu dětí na základních školách.

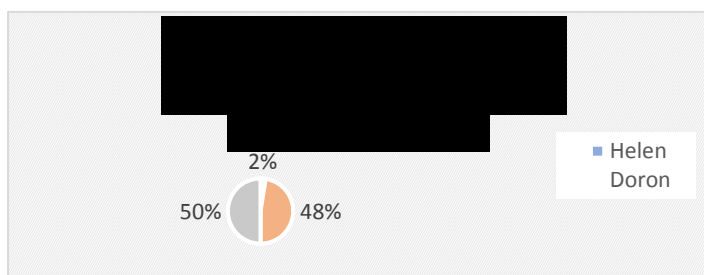
8.5 Shrnutí

Osobně si myslím, že oba tyto kurzy jsou velmi dobře propracované, a je dobře, že rodiče si mohou na základě dostupných informací či ukázkových hodin vybrat, která metoda jim a především jejich dítěti nejvíce vyhovuje. Zda děti v angličtině po absolvování kurzu opravdu výrazně vyniknou oproti dětem, které kurz neabsolvují, záleží na mnoha faktorech. Dítě, se kterým rodiče doma nepracují a kurz navštěvuje, může mít výstupní znalost na nižší úrovni než dítě, které kurz nenavštěvuje ale rodiče s ním doma anglicky hovoří (protože například využívají tento jazyk v práci na každodenní bázi a cítí, že mohou tuto dovednost své ratolesti předat sami). Mezi další vlivy, které dle mého názoru ovlivňují výsledky výuky jsou například: osobnost lektora, osobnost žáka, kvalita nahrávky rodilého mluvčího, počet lekcí kurzu v týdnu, aktivita rodičů, domácí příprava a motivace dítěte.

9 Dotazník s rodiči

Dotazník pro rodiče jsem vytvořila v online nástroji CLICK4SURVEY (CLICK4SURVEY, online). O jeho rozeslání jsem požádala lektory, kteří jej odeslali na emailové adresy těch rodičů, jejichž děti navštěvovaly oba kurzy v době mého pozorování. Ze 40 rodičů, kteří dle počítačů v aplikaci otevřeli dotazník, jej vyplnilo 20, což je 50 %. Níže uvádím jednotlivé položky (otázky) a jejich vyhodnocení.

Otázka 1: Který kurz Vaše dítě navštěvuje?

Graf 1. Který kurz Vaše dítě navštěvuje?

Z 20 respondentů pouze jeden uvedl, že jeho dítě navštěvuje kurz Helen Doron a ostatních 19 respondentů byli rodiče dětí, které navštěvují kurz ZuZu English.

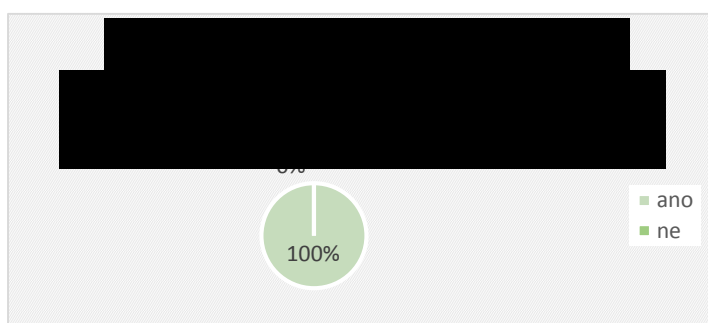
Otázka 2. Bere Vaše dítě angličtinu jako povinnost nebo zábavu?

Graf 2. Bere Vaše dítě angličtinu jako povinnost nebo zábavu?

Na otázku, zda dítě vnímá kroužek angličtiny jako povinnost nebo zábavu uvedlo 95 % rodičů, že spíše jako zábavu, což je velmi pozitivní výsledek.

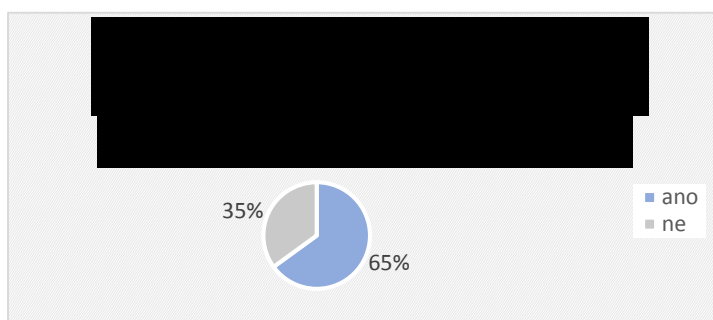
Otázka 3. Spatřujete v kurzu přínos a hodláte v něm dále pokračovat?

Graf 3. Spatřujete v kurzu přínos a hodláte v něm dále pokračovat?

Tato otázka se týkala celkového dojmu rodičů ohledně přínosu kurzu pro jejich dítě. Zde se jednoznačně 100 % rodičů přiklonilo k názoru, že kurz je pro jejich dítě přínosný a hodlají v něm dále pokračovat.

Otázka 4. Má Vaše dítě angličtinu mezi povinnými předměty na ZŠ?

Graf 4. Má Vaše dítě angličtinu mezi povinnými předměty na ZŠ?

Poté jsem se snažila zjistit, zda jsou ve zkoumaném vzorku děti, které mají povinnou angličtinu na základní škole již v 1. třídě. Dozvěděla jsem se, že 65 % dětí již povinnou angličtinu na základní škole navštěvuje.

Otázka 5. Pozorujete u svého dítěte nějaké konkrétní dopady?

Rodič AZ	Rodič BZ	Rodič CZ	Rodič DH	Rodič EZ
Ano, zpívá si, pojmenovává věci anglicky	Zpívá písničky, pojmenovává některé věci anglicky, lépe se učí ve škole AJ	Zpívá písničky, má velkou slovní zásobu	Občas něco použije, ale doma moc ne	Zatím ne, ale ve škole je v angličtině aktivnější
Rodič FZ	Rodič GZ	Rodič HZ	Rodič CHZ	Rodič IZ
Pojmenovává věci v angličtině	Baví ji to, pojmenovává věci	Ano, hodně si pamatuje, mluví, nebojí se	Reagují na anglická slovíčka v pohádkách	Vzpomene si na některá slovíčka, zpívá písničky
Rodič JZ	Rodič KZ	Rodič LZ	Rodič MZ	Rodič NZ
Zpívá písničky, ptá se na cizí slova, která zaslechne	Zpívá si písničky, pojmenovává věci	Pojmenovává věci	Mluví doma, díváme se na anglické pohádky, videa, zpívá písničky, angličtina je denní součástí programu	Pojmenovává věci, zpívá písničky
Rodič OZ	Rodič PZ	Rodič QZ	Rodič RZ	Rodič SZ
Vše si pamatuje, zpívá si, používá anglický povel i na psa	Zpívá písničky	Zpívá si, pojmenovává věci	Nebojí se komunikovat v zahraničí, pozdraví, poprosí, seznámí se s dětmi na hřišti	Zpívá písničky, používá slovíčka

Tabulka 8. Pozorujete u svého dítěte nějaké konkrétní dopady?

Tento krok dotazníku byl směřován ke zjištění, zda rodiče pozorují nějaké konkrétní dopady kurzu na chování jejich dětí. Jednotlivé odpovědi jsou pro přehlednost zobrazeny v tabulce níže. Pro rozlišení respondentů jsem použila dvě písmena, první znázorňuje pořadí dle písmen abecedy a druhé znázorňuje příslušnost k danému kurzu: Z – ZuZu English, H – Helen Doron. Mezi odpověďmi se nejčastěji objevuje, že dítě si zpívá anglické písničky a pojmenovává věci kolem sebe. Důvodem by zřejmě mohla být snadná zapamatovatelnost chytlavých písní a orientace dětského myšlení na fyzické, hmatatelné předměty.

Otázka 6. Stručně popište hlavní důvody, proč jste si vybrali kurz Helen Doron / ZuZu English.

Rodič AZ	Rodič BZ	Rodič CZ	Rodič DH	Rodič EZ
Začali jsme když bylo dítě ve školce a stále pokračujeme, jiná možnost nebyla	Výukový systém, děti se naučí mluvit a nebát se AJ	Dobré materiály, hravá forma	Hravá, nenásilná forma, výborné recenze od jiných rodičů	Seznámení s angličtinou hravě
Rodič FZ	Rodič GZ	Rodič HZ	Rodič CHZ	Rodič IZ
Skvělý přístup lektora, server, možnost procvičování i z domova	Zábavná forma	Nejefektivnější, dostupná metoda v ČR	Přínos kurzu je efektivní, děti se těší na angličtinu, skvělý lektor	Začali jsme ve školce, pokračujeme i ve škole, zábavná forma
Rodič JZ	Rodič KZ	Rodič LZ	Rodič MZ	Rodič NZ
Kurz byl nejbliž, zkusili jsme ho a jsme spokojeni, stále v něm pokračujeme	Hravá, nenásilná forma učení se cizího jazyka	V místě bydiště nebyl jiný kurz	Nejlepší metoda, hravá forma, úspěšnost kurzu	Skvělý lektor, dobrý kurz
Rodič OZ	Rodič PZ	Rodič QZ	Rodič RZ	Rodič SZ
Dobrá metoda, aktivní výuka	Hravá, nenásilná forma, děti nemají pocit, že se něco učí	Hravá forma výuky je pro dítě ideální	Navštěvovali jsme v MŠ, zalíbil se nám, hravá forma	Hravá forma

Tabulka 9. Stručně popište hlavní důvody, proč jste si vybrali kurz Helen Doron / ZuZu English?

Další tabulka zobrazuje odpovědi na dotaz, proč si rodiče vybrali právě kurz Helen Doron / Zuzu English. Mnoho respondentů navštěvujících kurz ZuZu English uvedlo jako přednost hravou formu. Mezi dalšími odpověďmi byla zmiňována například dobrá dostupnost kurzu, skvělý lektor či výborná předchozí zkušenost z mateřské školy.

Otázka 7. Věnujete nějaký čas přípravě na lekci nebo opakování po lekci? Uveďte konkrétní příklady aktivit a specifikujte množství stráveného času.

Rodič AZ	Rodič BZ	Rodič CZ	Rodič DH	Rodič EZ
5-10 minut daný den, děláme věci podle probíraného tématu	2-3 krát týdně 15-45 minut, hrajeme hry z výukového softwaru, pouštíme si anglické písničky	Každý druhý den si pouštíme lekce, písničky, pracovní listy	Posloucháme nahrávky, písničky, videa každý den 20 minut	Pouštíme si lekce 3x do týdne
Rodič FZ	Rodič GZ	Rodič HZ	Rodič CHZ	Rodič IZ
Každý druhý den něco děláme cca 15 minut	3x do týdne	Pracujeme se softwarem každý den	2-3 krát týdně procvičujeme starší učivo a učíme se slovíčka na další lekci	2 x za 2 dny 10 minut procvičujeme slovíčka
Rodič JZ	Rodič KZ	Rodič LZ	Rodič MZ	Rodič NZ
3x týdně si dítě opakuje probrané lekce na PC, hrajeme hry k tématu	Dítě si opakuje poslední probranou lekci formou slovíček, písniček	3x týdně	Denně 30 minut	3x týdně pouštíme Genki software
Rodič OZ	Rodič PZ	Rodič QZ	Rodič RZ	Rodič SZ
Každý den hrajeme hry, zpíváme písničky, podle obrázků opakujeme slovíčka	Opakujeme dle softwaru	Dítě se poctivě připravuje, opakuje slovíčka, písničky, hraje hry	Nijak výrazně, dítě si s kamarády pouští software, na písničky tancuje	5x týdně pouštíme software, zpíváme písničky, hrajeme hru, opakujeme slovíčka max 10 minut

Tabulka 10. Věnujete nějaký čas přípravě na lekci nebo opakování po lekci? Uveďte konkrétní příklady aktivit a specifikujte množství stráveného času.

Jedna z posledních otázek se týkala času, který rodiče tráví s dítětem přípravou na lekce. Rodiče byli požádáni o uvedení konkrétních aktivit, které s dětmi provádí a jak dlouho jim to trvá. Z odpovědí lze usoudit, že rodiče se s dětmi věnují přípravě průměrně 2–3× týdně. Časové rozmezí uváděli v intervalu 10–45 minut.

Poslední dotazy se týkaly zjištění jména dítěte, jeho vyučující anglického jazyka a základní školy, kam dítě dochází. Tuto část dotazníku vyplnili pouze ti rodiče, kteří se rozhodli souhlasit s poskytnutím těchto údajů pro můj další výzkum – rozhovor s učiteli. Celkem jsem získala souhlasy 5 rodičů.

9.1 Shrnutí

Z kurzu Helen Doron bohužel vyplnil dotazník pouze jeden rodič, který u svého dítěte zatím nepozoruje žádné výraznější dopady, jelikož dítě nemá zatím anglický jazyk v první třídě. Přesto je ale přesvědčen o tom, že tento kurz má velmi dobré recenze a úspěch se dostaví později.

Co se týká respondentů, jejichž děti navštěvují kurz ZuZu English, velké množství z nich si vybralo tento kurz, protože se jim líbí software Genki a především je zaujala zábavná, nenásilná forma výuky. Zajímavostí je, že děti, které navštěvovaly tento kroužek už v mateřské škole, pokračují i v první třídě. Děti jsou z kurzu nadšené především díky lektorům a pozitivnímu pocitu velmi napomáhá aktivita rodičů, kteří se jim věnují průměrně 2–3× týdně v intervalu 10–45 minut. Je zřejmé, že každý rodič pozoruje u svého dítěte nějaké pokroky v angličtině, většinou se jedná o zlepšení slovní zásoby, pojmenování některých věcí anglicky i doma, zpívání anglických písniček. Přínos kurzu je tedy viditelný.

V poslední otázce, kterou jsem zde kvůli anonymitě nezveřejnila, jsem respondenty požádala o vyplnění jména jejich dítěte, názvu základní školy a kontaktu na vyučující anglického jazyka. Nedílnou součástí byl souhlas s dalším výzkumem v podobě rozhovoru s učiteli. Tento souhlas jsem obdržela celkem od 5 rodičů. Kontaktovala jsem tedy 5 vyučujících a rozhovor se mi podařilo uskutečnit se dvěma z nich.

10 Rozhovor s učiteli

Jak jsem již zmiňovala v závěru předchozí kapitoly, obdržela jsem kontakt na 5 vyučujících a z toho se mi podařilo uskutečnit pouze dva rozhovory po telefonu, a to ze ZŠ Lomnice a ZŠ Tišnov, náměstí 28. října. Nebylo tedy jednoduché rozhovor s učiteli uskutečnit, a proto jsem si stanovila prostřednictvím kódování čtyři stěžejní otázky.

1. Víte o tom, že Váš žák / žákyně „jméno“ navštěvuje ve volném čase kurz ZuZu English?

ZŠ Lomnice	ZŠ Tišnov, náměstí 28. října
<i>ano</i>	<i>ano</i>

Tabulka 11. Rozhovor s učiteli – otázka 1

2. Pozorujete nějaké zlepšení v angličtině?

ZŠ Lomnice	ZŠ Tišnov, náměstí 28. října
<i>Žák má lepší slovní zásobu, výslovnost, má pohotovější reakce, chuť pracovat, je pozitivně naladěný, bere AJ jako zábavu.</i>	<i>Došlo ke zlepšení, žaka začala výuka zajímat, přestal brát angličtinu jen jako předmět a začal ji brát jako něco zábavného a zajímavého.</i>

Tabulka 12. Rozhovor s učiteli – otázka 2

3. Všimla jste si, že by žák/žákyně vynikal/a mezi ostatními, kteří se žádného kurzu nezúčastní?

ZŠ Lomnice	ZŠ Tišnov, náměstí 28. října
<i>Ano, vždycky je to o celkovém IQ žaka, stejně excelentně a bravurně se učí děti, které celkově výborně prospívají a ZUZU E. nenavštěvují. Angličtiny ale nikdy není dost, každopádně ZUZU E. děti posouvá ohromně, ať už slabší žáky či nadanější.</i>	<i>Žák oproti jiným dětem, které se neúčastní výuky Genki English, lépe a rychleji reaguje, má lepší výslovnost, výuka jej baví, intenzivněji v hodinách pracuje.</i>

Tabulka 13. Rozhovor s učiteli – otázka 3

4. Myslíte si, že by bylo vhodné, kdyby tato metoda výuky byla zařazena do běžného vyučování?

ZŠ Lomnice	ZŠ Tišnov, náměstí 28. října
<i>Ano, učitelé a hlavně vysokoškolští by se měli zajímat o novinky a trendy. Místo toho ale studenty učí stále stejné věci jako před 10 lety.</i>	<i>Jsem velkým "fanouškem" Genki English a rozhodně bych byla nadšená, kdyby se tento systém výuky mohl využívat v naší škole.</i>

Tabulka 14. Rozhovor s učiteli – otázka 4

Překvapilo mě, že oba vyučující znají metodu Genki English a snaží se výuku vést na podobné bázi, aby byla výuka pro děti zábavná. Zajímavé je, že u obou žáků pozorují nějaké zlepšení, jako je zejména větší zájem o anglický jazyk, pohotové reakce, lepší slovní zásoba, výslovnost. U otázky, zda žáci účastníci se kroužku vynikají nad ostatními dětmi mohou říci, že ano, avšak je třeba také zmínit, že některé děti jsou vybaveny vrozenými dispozicemi a mají dobré výsledky i bez toho, aniž by nějaké cizojazyčné kurzy navštěvovaly.

Dle mého názoru by bylo dobré, kdyby byla metoda zařazena do běžného vyučování, jelikož je vidět, že když děti něco baví, jsou motivovány k lepším výsledkům.

11 Diskuze

Praktická část této práce zahrnovala jednak pozorování průběhu lekcí zkoumaných kurzů ZuZu English a Helen Doron, jednak rozhovor s lektory těchto kurzů, dále pak dotazník s rodiči zjišťující jejich názor na celkový dopad kurzu na jejich dítě a nakonec rozhovor se dvěma učiteli, kde jsem zkoumala, zda i oni vidí nějaké výsledky a zda jsou dle jejich názoru kurzy přínosné.

Během pozorování jsem měla možnost zjistit, jak lekce probíhají, kolik je navštěvuje dětí, jak dlouho trvají. Zkoumala jsem, jaké jsou využívány pomůcky, jak děti reagují na pokyny a zda se s nimi komunikuje pouze v angličtině či kombinovaně s češtinou. Oba kurzy mají mnohé společné, avšak v některých věcech se podstatně liší.

Největší rozdíl spatřuji v požadavcích na kvalifikaci a osobnost lektorů, které jsem zjistila v průběhu rozhovoru s lektory. Helen Doron si zakládá na profesionalitě a vyškolených lektorech s vysokou úrovní angličtiny, ZuZu English je v tomto značně benevolentnější. Dalším rozdílem je, že v kurzech Helen Doron se s dětmi komunikuje pouze anglicky, v kurzech ZuZu English naopak dochází k instruktáži v češtině. Věřím, že tyto „parametry“ kurzu mají své výhody i nevýhody, a proto je dobře, že si rodiče dětí mohou vybrat, jakou metodu pro svoje dítě zvolí. Výhodou obou kurzů nesporně je, že lekce jsou založené na přirozeném, nenuceném přístupu, motivaci k angličtině za pomoci všelijakých zajímavých pomůcek, střídání aktivit, aby byl program pestrý.

Hlavním cílem této práce bylo odpovědět na to, zda mají vybrané volnočasové kurzy skutečně nějaký význam a přispívají ke zlepšení angličtiny u dětí mladšího školního věku. K tomuto zjištění jsem se snažila dospět z více směrů. Dotazovala jsem se lektorů, zda jsou schopni význam definovat. Kromě pozitivních ohlasů od rodičů zmiňovali výstupní znalosti, kterými by mělo dítě po ukončení kurzu disponovat. Zejména hovořili o rozšířené slovní zásobě, lektor ZuZu English dále zmiňoval používání základní komunikace a ztrátu ostychu z komunikace, lektor Helen Doron vyzdvihoval schopnost dítěte reagovat na základní dotazy a rozumět pokynům.

Následně jsem se prostřednictvím dotazníku tázala rodičů, zda vidí nějaké konkrétní dopady výuky na dítě. Až na jednoho rodiče uvedli všichni respondenti, že existují nějaké dopady, a to především v podobě zlepšení slovní zásoby a kladného vztahu k angličtině. Jako projev

uvedli nejčastěji, že jejich dítě si zpívá anglické písně či v angličtině pojmenovává věci kolem sebe. Toto zjištění mě vede k názoru, že pokud jsou rodiče schopni s jejich dětmi aktivně pracovat, angličtina je baví a lekce jsou pro ně motivující, plné her a zábavy, můžeme očekávat, že ke zlepšení prospěchu může dojít.

Podobnou otázku jsem pokládala i učitelkám dvou dětí, kteří dochází na kurz ZuZu English. Bohužel se mi nepodařilo získat kontakt na vyučující některého z dětí z kurzu Helen Doron. Obě učitelky se shodly, že kurzy jsou pro žáky přínosné, jelikož v hodinách angličtiny na základní škole začali rychleji reagovat, angličtina je baví, mají dobrou výslovnost a bohatou slovní zásobu. Nedá se, ale říci, že by ostatní děti neúčastníci se kurzu na tom byly s angličtinou výrazně hůře, jelikož spousta žáků má přirozené nadání k učení se cizímu jazyku. Obě učitelky tedy viditelný přínos kurzu nijak nezpochybnilly a tyto kurzy podporují.

Genki English i Helen Doron jsou dle mého názoru dvě kvalitní metody, jež vedou k motivaci dítěte a přispívají k budování kladného vztahu k cizímu jazyku. Dobré je, že děti v lekcích poznávají i nové kamarády a mohou s nimi sdílet pocity a nadšení z lekce. Dalším velmi důležitým faktorem je osobnost lektora, to, jakým způsobem k dětem přistupuje, jak na děti působí, jaká je jeho schopnost komunikovat s rodiči a být dobrým vzorem pro děti. Neméně důležitým faktorem jsou osobnosti rodičů dětí a jejich aktivita a podpora dítěte. Lektori obou kurzů si tento faktor uvědomují, a proto kladou důraz na spolupráci rodičů. Z dotazníkového šetření s rodiči vyplynulo, že mnozí z nich chápou nutnost domácího procvičování a rádi si na tyto aktivity udělají čas.

Nakonec musím konstatovat, že jsem ráda, že jsem mohla projít všemi fázemi výzkumu a získat tak ucelený pohled na problematiku, vycházející jak z mého vlastního pozorování, tak z rozhovoru s lektory, dotazníku s rodiči a nakonec z rozhovoru s učiteli. Pro mě osobně to bylo přínosné, jednak pro moji praxi učitelky v mateřské škole, ale také pro rozšíření mých obzorů v této oblasti.

12 Závěr

V dnešní době je cizí jazyk a zejména angličtina pro život velmi důležitá, jelikož lidé stále více cestují a pracují v zahraničí, mimoto k nám proudí spousta cizinců a situací, kdy je třeba použít cizí jazyk v životě každého z nás přibývá. Proto si myslím, že by se měl klást důraz na efektivitu výuky cizích jazyků již od raného věku. Důležité je vypěstovat u dětí k cizímu jazyku například k angličtině kladný vztah. K tomu se v dnešní době využívá různých metod, které jsou pro děti hravou a nenásilnou formou osvojení tohoto jazyka. Základní škola by měla být otevřenou institucí, apelovat na rodiče, aby s dětmi opravdu pracovali.

V teoretické části této práce jsem nejprve vymezila dětství a mladší školní věk z pohledu vývojové psychologie. Dále jsem zmínila problematiku socializace a volného času u dětí, která souvisí právě s volnočasovými kroužky, kterým jsem se věnovala v praktické části. Považovala jsem za důležité zmínit tradiční výukové metody, abych mohla navázat výčtem vyhledaných netradičních metod výuky angličtiny. Neopomenula jsem ani na výhody a nevýhody výuky anglického jazyka u dětí mladšího školního věku.

V praktické části jsem se podrobněji zaměřila na dva konkrétní kurzy, které jsem zkoumala z různých úhlů pohledu.

Cílem práce s názvem „Význam jazykových kurzů ZuZu English a Helen Doron pro děti mladšího školního věku ve volném čase“ bylo zjistit, jaký je význam vybraných jazykových kurzů – zda tyto volnočasové kroužky dokáží přispět ke zlepšení úrovně angličtiny u dětí mladšího školního věku, zbavení se ostychu z cizího jazyka, rozšíření slovní zásoby, zlepšení porozumění rodilému mluvčímu a podobně. Na základě mého pozorování, rozhovoru s lektory, dotazníkovém šetření s rodiči a rozhovorem s byt' pouze dvěma učiteli ze základních škol si dovoluji tvrdit, že je patrné, že kurz má ve většině případů pozitivní dopad. Na druhou stranu je třeba vzít v úvahu i další faktory, navštěvování kurzu samo o sobě není zárukou dobrého výsledku.

Vzhledem k tomu, že se mi nepodařilo uskutečnit dostatečný počet rozhovorů s učiteli, výzkum v širším měřítku by mohl být námětem pro další výzkumníky, zabývající se touto problematikou. Věřím, že tato práce může někomu poskytnout vodítka k uskutečnění rozhovorů na toto téma s více respondenty z různých škol a pomoci tak vykreslit lepší obraz o tom, jaké je jejich mínění v souvislosti s volnočasovými kroužky angličtiny.

Rozhodně jsem zastáncem toho názoru, že je výhodou navštěvovat volnočasové kurzy, protože v obou případech se dítě učí vnímat angličtinu nenásilnou formou, pomocí různých her, zábavných písniček, pohádek a cvičení. Děti nejsou hodnoceny na základě nějakých kritérií jako ve škole, jejich úroveň není srovnávána s ostatními jako při běžné výuce anglického jazyka na základních školách. Tudiž lekce v nich vyvolávají potěšení, prožitek, což je jistě dobrý předpoklad k tomu, že dítě ztratí zábrany komunikovat a začne se samo zajímat o cizí jazyk.

Je skvělé, že zde máme tyto úspěšné metody. Helen Doron má již dlouholetou tradici a zakládá si na profesionalitě svých lektorů a pestrosti lekcí. ZuZu English zase poskytuje školení i učitelům základních škol, aby se inspirovali a aby byla tato nenásilná metoda zařazena i do běžného vyučování. Lektoři obou kurzů jsou bezesporu přesvědčení o tom, že děti by se s angličtinou měly seznámit co možná nejdříve, od začátku zábavnou formou, aby si záhy vypěstovaly k angličtině kladný vztah.

Zdroje

Tištěné zdroje

BENDL, Stanislav. *Vychovatelství: učebnice teoretických základů oboru*. Vydání 1. Praha: Grada, 2015. 306 s. Pedagogika. ISBN 9788024742489.

BYČKOVSKÝ, Petr. *Základy měření výsledků výuky*. Praha: Výzkumný ústav inženýrského studia, 1982

BLÁHA, Václav. *Výchova mimo vyučování na základních školách*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1984. 120 s.

HENNOVÁ, Iva. *Angličtina pro předškoláky: metodika pro výuku v mateřské škole*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-692-6.

CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 265 s.

KELNAROVÁ, Jarmila a Eva MATĚJKOVÁ. *Psychologie: pro studenty zdravotnických oborů*. 1. díl. Praha: Grada, 2011. Sestra. ISBN 978-80-247-3270-1.

KOLÁŘ, Zdeněk a kol. *Výkladový slovník z pedagogiky*. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-802-4737-102

KOPECKÁ, Ilona. *Psychologie 1. díl: učebnice pro obor sociální činnost*. Praha: Grada Publishing, 2011.

MAŇÁK, Josef. *Alternativní metody a postupy*. Brno: Masarykova univerzita, 1997. ISBN 80-210-1549-7.

MAŇÁK, Josef a Vlastimil ŠVEC. *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-7315-039-5.

MATĚJČEK, Zdeněk a Marie POKORNÁ. *Radosti a strasti: předškolní věk, mladší školní věk, starší školní věk*. Jinočany: H & H, 1998. ISBN 80-86022-21-8.

NAJVAR, Petr. *Raná výuka cizích jazyků v České republice na konci 20. století*. Brno: Paido, 2010. Pedagogický výzkum v teorii a praxi. ISBN 978-80-7315-200-0.

ROBERTS, Lorena. Happy house. 1, Metodická příručka. 3. vyd. Oxford: Oxford University Press, 2013. ISBN 978-0-19-475138-4.

ŠVAŘÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ, ed. *Učební materiály pro kvalitativní výzkum v pedagogice*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4359-6.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 1999. 353 s. ISBN 8071848034.

VÁGNEROVÁ, Marie *Vývojová psychologie I. Dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0956-8

VALIŠOVÁ, Alena a Hana KASÍKOVÁ. *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2007. 404 s. ISBN 978-80-247-1734-0.

Internetové zdroje

About us. Super Simple: A place to learn & play [online]. Toronto, 2019 [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <https://supersimple.com/about-us/>.

Berlits Kids & Teens: Jazykové programy pro děti a mládež. Berlitz [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <https://www.berlitzpraha.cz/dokumenty/berlitz-kids.pdf>.

CLICK4SURVEY [online]. 2019 [cit. 2019-03-29]. Dostupné z: <https://app.click4survey.cz/Surveys/>.

GRAHAM, Richard. About Genki English. In: Genkienglish.net [online]. 2019 [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <https://genkienglish.net/teaching/about-genki-english/>.

Helen Doron English: angličtina pro děti [online]. 2019 [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <https://helendoron.cz/>.

Is.muni.cz. Kognitivní vývoj v předškolním období: Studijní materiály k předmětu PdF:ASPG_VYPS Vývojová psychologie [online]. Brno, 2016 [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1441/jaro2016/ASPG_VYPS/um/um/kap6/kap6_2.html.

Metoda Imitum: Efektivní a účinná výuka jazyků. Imitum [online]. 2019 [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <https://www.imitum.com/efektivni-metoda-vyuky-jazyka>.

Metoda: Total Physical Response. Jazyky.com [online]. 2019 [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <https://www.jazyky.com/metoda-total-physical-response/>.

SVÁNOVSKÁ, Hana. Autor Genki English pan Richard Graham v Dolních Loučkách. In: Základní škola a Mateřská škola Dolní Loučky [online]. Dolní Loučky, 2018, 2018 [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <http://www.zsdowniloucky.cz/o-skole/novinky/autor-genki-english-pan-richard-graham-v-dolnich-louckach/>.

Wattsenglish pro školy. Jazyk.cz [online]. Soběslav, 2017 [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <https://www.jazyk.cz/wattsenglish/wattsenglish-pro-skoly/>.

ZuZu English: angličtina hravě [online]. Tišnov, 2017 [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <https://anglictina-zuzu.cz>.

Seznam tabulek

Tabulka 1. Přehled použitých metod sběru dat dle zkoumaných výzkumných problémů, výzkumných otázek a výzkumných vzorků.

Tabulka 2. Požadavky na lektora.

Tabulka 3. Používané materiály v průběhu lekce.

Tabulka 4. Komunikace během lekce.

Tabulka 5. Požadavky na aktivitu rodičů.

Tabulka 6. Výhody tohoto způsobu výuky z pohledu lektora.

Tabulka 7. Přínos kurzu a výstupní znalosti dítěte.

Tabulka 8. Pozorujete u svého dítěte nějaké konkrétní dopady?

Tabulka 9. Stručně popište hlavní důvody, proč jste si vybrali kurz Helen Doron / ZuZu English?

Tabulka 10. Věnujete nějaký čas přípravě na lekci nebo opakování po lekci? Uveďte konkrétní příklady aktivit a specifikujte množství stráveného času.

Tabulka 11. Rozhovor s učiteli – otázka 1

Tabulka 12. Rozhovor s učiteli – otázka 2

Tabulka 13. Rozhovor s učiteli – otázka 3

Tabulka 14. Rozhovor s učiteli – otázka 4

Seznam grafů

Graf 1. Otázka 1 – Který kurz Vaše dítě navštěvuje?

Graf 2. Bere Vaše dítě angličtinu jako povinnost nebo zábavu?

Graf 3. Spatřujete v kurzu přínos a hodláte v něm dále pokračovat?

Graf 4. Má Vaše dítě angličtinu mezi povinnými předměty na ZŠ?